

Djurägares kunskaper om hållning av sällskapskaniner

– en svensk enkätstudie

A survey about pet owners' knowledge of husbandry of pet rabbits in Sweden

Hilma Lundqvist och Isabelle Gellwar Madsen

Självständigt arbete • 15 hp
Sveriges lantbruksuniversitet, SLU
Institutionen för husdjurens miljö och hälsa
Djursjukskötarprogrammet
Uppsala 2021

Djurägares kunskaper om hållning av sällskapskaniner – en svensk enkätstudie

A survey about pet owners' knowledge of husbandry of pet rabbits in Sweden

Hilma Lundqvist och Isabelle Gellwar Madsen

Handledare: Maria Andersson, Sveriges lantbruksuniversitet, Institutionen för husdjurens miljö och hälsa
Bitr. handledare: Anna Lundberg, Sveriges lantbruksuniversitet, Institutionen för husdjurens miljö och hälsa
Examinator: Jens Jung, Sveriges lantbruksuniversitet, Institutionen för husdjurens miljö och hälsa

Omfattning: 15 hp
Nivå och fördjupning: Grundnivå, G2E
Kurstitel: Självständigt arbete i djuromvårdnad
Kurskod: EX0994
Program/utbildning: Djursjukskötarprogrammet
Kursansvarig inst.: Institutionen för kliniska vetenskaper

Utgivningsort: Uppsala
Utgivningsår: 2021
Omslagsbild: Emma Almquist

Nyckelord: berikning, införskaffande, kanin, kunskapskällor, skötsel, skötselrelaterade problem, social miljö, utrymme, välfärd

Sveriges lantbruksuniversitet

Fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap
Institutionen för husdjurens miljö och hälsa

Publicering och arkivering

Godkända självständiga arbeten (examensarbeten) vid SLU publiceras elektroniskt. Som student äger du upphovsrätten till ditt arbete och behöver godkänna publiceringen. Om du kryssar i **JA**, så kommer fulltexten (pdf-filen) och metadata bli synliga och sökbara på internet. Om du kryssar i **NEJ**, kommer endast metadata och sammanfattning bli synliga och sökbara. Fulltexten kommer dock i samband med att dokumentet laddas upp arkiveras digitalt.

☒ JA, jag/vi ger härmed min/vår tillåtelse till att föreliggande arbete publiceras enligt SLU:s avtal om överlåtelse av rätt att publicera verk.
<https://www.slu.se/site/bibliotek/publicera-och-analysera/registrera-och-publicera/avtal-for-publicering/>.

☐ NEJ, jag/vi ger inte min/vår tillåtelse att publicera fulltexten av föreliggande arbete. Arbetet laddas dock upp för arkivering och metadata och sammanfattning blir synliga och sökbara.

Sammanfattning

Kaniner (*Oryctolagus cuniculus*) är ett populärt sällskapsdjur, i Sverige såväl som i andra länder. Trots den goda tillgången på grundläggande information gällande hållningen av sällskapskaniner förekommer bristande kunskaper hos många djurägare inom detta område, vilket resulterar i negativa konsekvenser för kaninernas välfärd. Skötselrelaterade problem är ett återkommande bekymmer men forskningen kring ämnet är begränsad. Syftet med denna studie är därför att undersöka djurägars kunskaper om hållning av sällskapskaniner i Sverige genom att studera hur kaninerna hålls. Studien syftar även till att undersöka varifrån djurägarna inhämtar sina kunskaper inför och efter att de skaffat kanin. Detta kan i sin tur öka förståelsen för uppkomsten av skötselrelaterade problem, liksom djurhälsopersonalens betydelse för att ge korrekt information kring kaninhållningen till djurägare i samband med veterinärbesök.

Genom en enkätundersökning fick djurägare besvara frågor gällande hållningen av sina kaniner, såsom tillsyn, utfodring och burberikning, samt deras uppfattningar om sina egna kunskaper och användandet av olika kunskapskällor. I studien jämfördes de totalt 796 fullständiga enkätsvaren med de föreskrifter och rekommendationer som publicerats avseende hållning av sällskapskaniner i Sverige. Resultatet visar att majoriteten av kaninerna hölls frigående i hela eller delar av hemmet. Den visar också att djurägarna var medvetna om grovfodrets betydelse, samt kaninernas begränsade behov av frukt och gnagarblandning. Detta skiljer sig från tidigare studiers resultat som visat att kunskapsnivån hos djurägarna inom flera områden var lägre, bland annat hölls många kaniner på små ytor och deras utfodring var bristfällig. I likhet med tidigare forskning utgör kaninernas sociala miljö ett område där ökad kunskap fortfarande är önskvärd, eftersom kaninernas behov av social kontakt med artfränder inte kan tillgodoses endast genom kontakt med djurägare eller annat djurslag.

Denna studie visar att de källor djurägarna använde för kunskapsinhämtning förändrades i liten utsträckning efter att kaninerna införskaffats. Enkätsvaren visar att djurägarna hade störst förtroende för djurhälsopersonal, vilket illustrerar djurklinikernas viktiga roll för en positiv kunskapsutveckling. Det är dock upp till djurhälsopersonal, myndigheter och djurägare att ta ansvar för att inhämta och sprida väsentlig information kring hållning av kaniner. Ökade kunskaper hos djurägarna är fortfarande nödvändiga för att minska förekomsten av skötselrelaterade problem, vilket skulle bidra till en ökad kaninvälfärd, inte minst gällande kaninernas sociala behov.

Nyckelord: berikning, införskaffande, kanin, kunskapskällor, skötsel, skötselrelaterade problem, social miljö, utrymme, välfärd

Abstract

Rabbits (*Oryctolagus cuniculus*) are a commonly held pet in many countries, including Sweden. Although the access to essential information regarding the keeping of companion rabbits, lack of knowledge about husbandry is a common problem among pet owners. This results in negative impact on the rabbit welfare. Husbandry deficiencies are a recurring concern in many countries, but research within this field is still limited. The aim of this study is thus to increase the understanding of the pet owners' knowledge levels regarding rabbit husbandry in Sweden. It also aims to investigate which sources of knowledge pet owners use before and after they acquire their pet rabbits.

Pet owners were asked to answer a survey with questions regarding their rabbit husbandry, such as supervision, feeding and environmental enrichments, as well as the perception of their own knowledge and the use of different sources of knowledge. The survey resulted in a total of 796 completed answers that were compared with the regulations and recommendations published regarding rabbit husbandry in Sweden. In contrast to previous studies, this study indicates a high level of knowledge among the pet owners who responded to this survey. The majority of the pet rabbits were kept in large areas, whereof some had full access to the owners home. Many pet owners were also aware of the importance of feeding the rabbit with hay or grass and that their diet should consist of a restricted amount of fruit and muesli. Notwithstanding, the results of this study reaffirms existing research on the limited knowledge among pet owners regarding the rabbits' need to socialize with a companion of its own species. It also shows that various sources were used by the pet owners to gain knowledge before and after getting their pet rabbits. The majority of the respondents selected veterinary professions as the most confident source of knowledge, which highlights the importance of their role to increase husbandry knowledge. However, veterinary professions, authorities and pet owners alike are responsible for obtaining and sharing essential information about rabbit husbandry. Increased knowledge on the subject can reduce the prevalence of husbandry deficiencies and thus contribute to increased rabbit welfare.

Keywords: animal welfare, environmental enrichment, housing, husbandry deficiencies, knowledge sources, obtain, rabbit, social environment

Innehållsförteckning

Tabellförteckning	9
Figurförteckning	10
Definitioner	11
Förkortningar	11
1. Inledning	13
1.1. Syfte och frågeställningar	14
2. Litteraturbakgrund	15
2.1. Föreskrifter och rekommendationer kring kaninhållningen	15
2.1.1. Utrymme	15
2.1.2. Burinredning och berikning	16
2.1.3. Social miljö	16
2.1.4. Tillsyn och skötsel	17
2.1.5. Utfodring	18
3. Material och metod	19
3.1. Litteraturbakgrund	19
3.2. Enkätstudie	19
3.2.1. Urval	19
3.2.2. Struktur och utformning	20
3.2.3. Datahantering	21
4. Resultat	22
4.1. Deltagande och respondentinformation	22
4.2. Utrymme	22
4.3. Burinredning och berikning	24
4.4. Social miljö	24
4.5. Tillsyn och skötsel	26
4.6. Utfodring	27
4.7. Införskaffande	28
4.8. Kunskaper hos djurägare	29
5. Diskussion	31
5.1. Resultatdiskussion	31
5.1.1. Utrymme	31
5.1.2. Burinredning och berikning	33
5.1.3. Social miljö	34
5.1.4. Tillsyn och skötsel	37
5.1.5. Utfodring	38
5.1.6. Införskaffande och kunskaper hos djurägare	39

5.2. Metoddiskussion.....	41
6. Slutsats	44
Referenser	45
Tack.....	49
Bilaga 1	50

Tabellförteckning

Tabell 1. Minimimått för utrymmen där kaniner hålls (SJVFS 2019:15 L80)	15
---	----

Figurförteckning

Figur 1. Andelen respondenter från olika svenska landskap, angivet i procent.	22
Figur 2. Fördelningen av respondenternas uppskattade bottenarea (m ²) avseende kaninernas burar, angivna i procent.	23
Figur 3. Fördelningen av respondenternas uppskattade höjd (meter) avseende kaninernas burar, angivna i procent.	23
Figur 4. Andelen kaniner som huvudsakligen hölls inomhus respektive utomhus, alternativt varierade beroende på säsong, angivet i procent.	24
Figur 5. Kastreringsstatusen bland kaninerna som hölls i par eller grupp (n=477).	25
Figur 6. Fördelningen av antalet timmar som djurägarna i genomsnitt angav att de spenderade med sina kaniner per dag (totalt n=796), angivet i procent.	26
Figur 7. Fördelningen av antalet timmar som djurägarna i genomsnitt angav att de spenderade med sina kaniner per dag där kaninerna hölls ensamma (totalt n=269), angivet i procent.	26
Figur 8. Andelen respondenter som angav att de behövt söka veterinärvård för något av de listade skötselrelaterade problemen, angivet i procent. Flera svarsalternativ var möjliga.	27
Figur 9. Respondenternas angivna utfodringsfrekvens för fodermedlen hö, pellets, gnagarblandning, frukt, grönsaker och bladgrönt samt kaninerna tillgång till vatten. Redovisat i procent för respektive fodermedel.	28
Figur 10. Fördelningen av varifrån respondenterna införskaffat sina kaniner, angivet i procent.	28
Figur 11. Respondenternas angivna huvudsakliga anledning till varför de införskaffade kanin, angivet i procent.	29
Figur 12. Andelen respondenter som inhämtat kunskap före respektive efter sitt införskaffande av kanin, samt fördelningen av vilka källor som de använde för sin kunskapsinhämtning. Resultatet redovisas i procent. Flera svarsalternativ var möjliga.	30
Figur 13. Fördelningen av vilka källor som respondenterna ansåg var tryggast för att inhämta kunskap, angivet i procent. Endast ett svarsalternativ var möjligt.	30

Definitioner

Djurägare	Person som är ansvarig för hållningen av en eller flera kaniner, exempelvis sköter tillsyn och utfodring.
-----------	---

Förkortningar

SCB	Statistiska Centralbyrån
SJV	Statens Jordbruksverk
SJVFS	Statens Jordbruksverks Författningssamling
SKVF	Sveriges Kaninvälfärdsförening

1. Inledning

År 2012 var kaniner Sveriges tredje populäraste sällskapsdjur (Statistiska centralbyrån (SCB) 2012). Kaninernas popularitet som husdjur i Sverige, såväl som i många andra länder (Edgar & Mullan 2011; Welch et al. 2017) säkrar dessvärre inte för en god kaninhållning och skötsel. Flera studier visar nämligen att flera sjukdomstillstånd kan kopplas till en bristande skötsel och okunskap hos djurägarna. Tandsjukdomar utgör ett exempel på detta. Mullan och Main (2006) fann genom en brittisk studie med fokus på hållning, hälsa och välfärd hos kanin att 30 av totalt 102 deltagande kaniner uppvisade olika typer av tandsjukdomar. Endast sex av dessa djurägare var medvetna om förekomsten av problemet, som författarna menade grundade sig i felaktig utfodring.

Gastrointestinala problem utgör ett annat exempel på skötselrelaterad sjukdom hos kaniner. Många av dessa problem uppstår, liksom tandsjukdomar, vanligen till följd av felaktig utfodring, där kaninernas behov av en fiberrik, proteinfattig och fettsnål kost – såsom gräs och hö – inte har tillgodosetts (Davies & Rees Davies 2003). Förekomsten av problem gällande gastrointestinalkanalen, utfodring och tänder bekräftas vara hög även i andra studier (Rooney et al. 2014).

Ytterligare exempel på skötselrelaterade sjukdomar utgör övervikt samt pododermatit - en kronisk hudsjukdom som orsakar sår på kaninernas bakben (Ruchti et al. 2018). Övervikt är ett ökande problem hos kaniner, men är inte lika vanligt förekommande som hos hund och katt (Courcier et al. 2012). Övervikt har i studier kopplats till andra åkommor såsom gastrointestinala problem, pododermatit och fluglarvsangrepp (Courcier et al. 2012) till följd av nedsatt förmåga att kunna tvätta sig (Turner et al. 2018). I en studie genomförd i Storbritannien undersöktes 179 sällskapskaniner, varav 168 hade varierande grad av pododermatit (Mancinelli et al. 2014), vilket visar på den höga förekomsten av problemet.

Ett flertal undersökningar genomförda i USA och Storbritannien visar på bristande kunskap hos många djurägare, bland annat gällande kaninernas behov av social kontakt, utfodring, och utrymme (Edgar & Mullan, 2011; Mullan & Main 2006; Welch et al. 2017). Resultatet från en enkätundersökning i Storbritannien visar att även om djurägares kunskaper kring hållning av sällskapskanin ökat i jämförelse med tidigare studier, anser författarna till studien att denna fortfarande inte är på en tillräckligt hög nivå (Edgar & Mullan 2011).

Forskning kring svenska djurägares kunskaper om skötsel av kaniner är mycket begränsad. I en enkätstudie från ett tidigare studentarbete med djurhälsopersonal som respondenter, undersöktes sambandet mellan bristande skötsel och sjukdom i Sverige avseende exotiska sällskapsdjur, inklusive kaniner (Fries & Roos 2020). Resultatet pekade på att majoriteten av sjukdomarna hos dessa djurslag med stor sannolikhet orsakats av bristfällig skötsel, vilket i sin tur ansågs bero på otillräcklig kunskap hos djurägarna. Skötselrelaterade sjukdomar till följd av djurägares okunskap gällande kaninhållning kan därför antas vara ett problem även i Sverige. För att bidra till att fylla denna forskningslucka skrivs detta kandidatarbete inom djuromvårdnad.

1.1. Syfte och frågeställningar

Syftet med denna studie är att undersöka hur kunskap om hållning av sällskapskaniner i Sverige ser ut, samt varifrån djurägare inhämtar sina kunskaper inför och efter att de skaffat kanin. Den kan därmed bidra till en ökad förståelse för varför skötselrelaterade sjukdomar är vanligt förekommande hos kanin, samt att djurhälsopersonal förstår betydelsen av att informera djurägare kring skötsel i samband med veterinärbesök.

Följande frågeställningar behandlas i studien:

- Hur ser hållningen och kunskapen ut hos djurägare gällande skötsel av sällskapskaniner i Sverige?
- Varifrån inhämtar djurägare sina kunskaper innan de skaffar kanin?
- Varifrån inhämtar djurägare sina kunskaper efter att de skaffat kanin?

2. Litteraturbakgrund

2.1. Föreskrifter och rekommendationer kring kaninhållningen

2.1.1. Utrymme

Statens Jordbruksverks Författningssamling (SJVFS) anger minsta tillåtna utrymme för kaniner (tabell 1), men betonar att utrymmet gärna får vara större än dessa mått (SJVFS 2019:15 L80). Utrymmet ska tillgodose kaninernas naturliga beteenden, vilket innebär att de ska ha möjlighet att gräva, hoppa och röra sig obehindrat (SJVFS 2019:15 L80).

Tabell 1. Minimimått för utrymmen där kaniner hålls (SJVFS 2019:15 L80)

Kaninens vikt	Minsta tillåtna yta	Minsta yta per djur vid grupphållning	Minsta yta per avelshona med kull vid grupphållning	Minsta yta per avelshona med kull	Minsta mått på kortaste sidan	Minsta höjd
Upp till 2 kg	0,5 m ²	0,3 m ²	0,7 m ²	0,7 m ²	0,5 m ²	0,5 m ²
2 upp till 3,5 kg	0,7 m ²	0,35 m ²	0,8 m ²	0,8 m ²	0,6 m ²	0,6 m ²
3,5 upp till 4,5 kg	0,8 m ²	0,4 m ²	0,9 m ²	0,9 m ²	0,7 m ²	0,8 m ²
4,5 upp till 6 kg	0,9 m ²	0,45 m ²	1,0 m ²	1,0 m ²	0,7 m ²	0,8 m ²
Över 6 kg	1,0 m ²	0,5 m ²	1,2 m ²	1,2 m ²	0,8 m ²	0,9 m ²

Det är tillåtet att hålla kaniner utomhus året runt (SJVFS 2019:15 L80). Detta innebär dock att kaninerna måste ha tillgång till en bur som ger skydd mot vind, fukt, regn, kyla, värme och andra djur. För att undvika kyla från marken vintertid ska buren vara upphöjd (SJVFS 2019:15 L80; SJV 2021). I utomhus- och betesburar kan nätgolv användas för att förhindra att kaninerna gräver sig ut. Detta förutsätter dock att buren har direkt kontakt med marken. Att använda nätgolv i inomhusburar är inte tillåtet. (SJVFS 2019:15 L80)

2.1.2. Burinredning och berikning

I buren krävs rätt typ av inredning såsom ett strömedel som täcker burbotten och är anpassat för kaniner (SJVFS 2019:15 L80). Som exempel på vanligt förekommande strömaterial kan nämnas halm, hö, spån, papperspellets och tidningspapper (Varga & Harcourt-Brown 2014). Kaniner har känsliga luftvägar (Deeb & DiGiacomo 2000), varför det är viktigt att hålla en god luftkvalitet med lågt innehåll av organiskt damm och ammoniak (SJVFS 2019:15 L80). Här har valet av strömaterial betydelse, då olika material dammar olika mycket (Varga & Harcourt-Brown 2014). Olika strömaterial har dessutom olika bra uppsugningsförmåga av urin, vilket påverkar nivåerna av ammoniak i omgivningsmiljön (Varga & Harcourt-Brown 2014; Wolf et al. 2020). Höga ammoniaknivåer kan orsaka luftvägsbesvär och konjunktivit hos kaniner (Wolf et al. 2020).

Enligt SJVFS (2019:15 L80) ska kaninerna ges möjlighet till födosök och grävande i buren. Här ska det även finnas bomaterial bestående av långa strukturer som gör att det kan flätas samman vid bobyggande, exempelvis halm, hö eller rivet papper. Buren ska förutom rätt inredning också innehålla berikning som ger möjlighet till sysselsättning (SJVFS 2019:15 L80). Det ska bland annat finnas en hylla som har tillräckligt med utrymme för en kanin att hoppa upp på och sitta under, vilken kan utgöras av ett insatt hyllplan eller taket på en bolåda. Vid par- eller gruppållning ska det finnas utrymme för samtliga kaniner att vistas uppe på hyllan samtidigt utan att det uppstår konkurrens (SJVFS 2019:15 L80). Eftersom kaniner är flyktdjur (Crowell-Davis 2021) måste de ha möjlighet att gå undan och gömma sig (SJVFS 2019:15 L80). Detta behov ska tillgodoses genom tillgång till ett gömställe i buren, exempelvis i form av en bolåda (SJVFS 2019:15 L80). Då kaninernas tänder växer genom hela livet och behöver slipas ner kontinuerligt, utgör även gnagmaterial en nödvändig berikning i buren (SJV 2021). Gnagmaterialet kan enligt SJVFS (2019:15 L80) utgöras av grenar, bark, knäckebröd eller råa rotfrukter.

2.1.3. Social miljö

Kaniner har ett stort behov av social kontakt och bör därför inte hållas ensamma (Chu et al. 2004). Enligt SJVFS (2019:15 L80) ska kaniner hållas i par eller i grupp. Undantaget gäller könsmogna, okastrerade hankaniner, vilka inte bör hållas tillsammans (SJVFS 2019:15 L80), för att undvika aggressivt beteende mellan individerna (Crowell-Davis 2007). Detsamma gäller för honor och könsmogna okastrerade hankaniner som inte bör hållas tillsammans kontinuerligt, då det kan resultera i upprepade dräktigheter, vilket i sin tur kan påverka honkaninernas hälsa negativt (SJVFS 2019:15 L80). En annan viktig aspekt som nämns i författningen gällande gruppållning är att gruppstorleken inte bör överstiga tio vuxna individer.

Grupphållning förutsätter även att individerna fungerar bra tillsammans (Baumans 2005). Aggressivt beteende hos kaniner kan göra att grupphållning inte är möjligt och då måste deras sociala behov tillgodoses på annat sätt, förslagsvis genom att kaninerna får spendera tid med djurägaren (SJVFS 2019:15 L80). För att förebygga aggression mellan kaniner är det viktigt att se till att det finns tillräckligt med gömställen i buren som ger individerna möjlighet att gå undan (Baumans 2005). Tillräckligt med gömställen i buren rekommenderas även i SJVFS (2019:15 L80).

Det är inte tillåtet att hålla kaniner tillsammans med andra gnagare förutom marsvin (SJVFS 2019:15 L80). Om kaninernas sociala behov inte tillgodoses riskerar de att utveckla onormala beteenden såsom gallergnagande och onormalt grävbeteende till följd av nedsatt välmående (Chu et al. 2004).

2.1.4. Tillsyn och skötsel

Enligt SJVFS (2019:15 L80) bör tillsyn av kaninerna ske minst en gång om dagen. Rengöring av buren, inklusive byte av strömedel samt bomaterial, ska ske tillräckligt ofta för att bibehålla en god hygien (SJVFS 2019:15 L80). Förslagsvis bör detta ske minst en gång i veckan (SJVFS 2019:15 L80; Varga & Harcourt-Brown 2014). Otillräcklig rengöring predisponerar för utveckling av bland annat pododermatit till följd av vistelse på fuktigt och smutsigt underlag (Ruchti et al. 2018). En bristande rengöring av buren med stora mängder urin leder till höga ammoniaknivåer, vilket som ovan nämnt även predisponerar för ögon- och luftvägsbesvär (Deeb & DiGiacomo 2000).

Som tidigare nämnts kan kaniner hållas både inom- och utomhus. Dock bör förflyttningar mellan olika temperaturförhållanden ske successivt så att kaninerna hinner aklimatiseras (SJVFS 2019:15 L80). Detta är viktigt att ta hänsyn till då kaninen förflyttas mellan inomhus- och utomhusvistelse, eftersom temperaturskillnaden mellan dessa miljöer kan vara stora. Kaniner är särskilt känsliga för höga temperaturer då de saknar förmåga att hässa och svettas (Varga & Harcourt-Brown 2014). Istället regleras kroppstemperaturen genom värmeutbyte via de ytliga blodkärlen i öronen, samt genom fuktning av inandningsluften via körtlar i näshålan. Optimal omgivningstemperatur för kaniner anses vara mellan 15 och 20°C (Varga & Harcourt-Brown 2014; Sveriges Kaninvälfärdsförening (SKVF) 2015).

Päls- och klovård utgör också betydelsefulla delar av skötseln. Kaniner med lång och ullig päls kan behöva hjälp att hålla sig rena, och i vissa fall kan det vara nödvändigt att klippa pälsen (SJVFS 2019:15 L80). I samma författningssamling anges även att kaninernas klor ska undersökas och klippas regelbundet. Enligt

SKVF (2015) rekommenderas kloklippning cirka en gång i månaden, eftersom klorna hos sällskapskaniner inte slits ned lika effektivt som hos kaniner i naturligt tillstånd.

2.1.5. Utfodring

En korrekt utfodring är grundläggande för kaninernas tandhälsa och den gastrointestinala funktionen (Davies & Rees Davies 2003). Utfodringen har även betydelse för att hålla kaninerna normalviktiga (Prebble et al. 2015a) samt för deras allmänna välmående gällande aktivitetsnivå och förekomsten av onormala beteenden kopplat till ättid och födosökande (Prebble et al. 2015b). Enligt SJVFS (2019:15 L80) ska fodret ”vara av lämplig struktur, av god hygienisk kvalitet och tillgodose varje djurs näringsbehov”. För kaninerna innebär detta att de ska ges fri tillgång till grovfoder, exempelvis gräs och hö, vilket kan utfodras i en höhäck (SJVFS 2019:15 L80). Vid par- eller gruppållning ska alla individer ha möjlighet att äta av fodret samtidigt. Förändringar i foderstaten bör ske långsamt (SJVFS 2019:15 L80).

Kaniner behöver en diet med högt innehåll av fiber och låg andel fett, socker och protein (Davies & Rees Davies 2003). Därför bör utfodring med frukt, spannmål och andra protein- och kolhydratrika fodermedel undvikas. Pellets utgör ett fodermedel som är enkelt för djurägare att utfodra med, men mängden bör vara begränsad och valet av pelletssort ska ske med hänsyn till innehållet av andelen osmältbara fibrer, vilken bör vara hög (Davies & Rees Davies 2003). Müsli, eller så kallad gnagarblandning, utgör en mix av bland annat pellets, spannmål samt extrudat och även detta fodermedel bör ges i begränsad mängd eller helt undvikas (Prebble et al. 2015a). Extrudat utgör ett fodermedel som har bearbetats under högt tryck och hög temperatur, för att sedan pressas genom ett munstycke som ger det extruderade fodermedlet sin slutgiltiga form (Nationalencyklopedin u.å.). Som komplement till grovfoder rekommenderar SKVF (2015) trädgrenar och bladgrönt, såsom maskrosblad. De menar att dessa fodermedel är mer anpassade för utfodring av kaniner jämfört med frukt och grönsaker, vilka bör betraktas som godis och därmed endast ges i små mängder.

För att ge kaninerna tillgång till rent dricksvatten bör vattnet bytas dagligen (Varga & Harcourt-Brown 2014). Kaniner som bor utomhus måste ges uppvärmt dricksvatten minst två gånger per dygn då temperaturen är lägre än 0°C, detta för att tillgodose deras behov av fri tillgång till dricksvatten (SJVFS 2019:15 L80).

3. Material och metod

3.1. Litteraturbakgrund

Vetenskapligt underlag till studien eftersöktes i databaserna Web of Science, Primo och Scopus med sökorden: *rabbit**, *pet rabbit*, *owner*, *knowledge*, *husbandry*, *gastrointestinal problem*, *environmental enrichment*. Jordbruksverkets hemsida användes för ytterligare information med sökordet: *kanin*. Jordbruksverkets rekommendationer och föreskrifter kring hållningen av kaniner i Sverige användes som utgångspunkt i litteraturbakgrunden, vilka sedan kompletterades med vetenskapliga artiklar samt information från SKVF. En myndighetsrapport från SCB användes för statistik över antalet sällskapskaniner i Sverige. Genom att studera referenslistor i framsökta vetenskapliga artiklar och tidigare studentarbeten inom samma ämnesområden kunde fler artiklar hittas. Då vetenskapliga artiklar inom ett ämnesområde saknades eller svenska rekommendationer önskades, användes även icke vetenskapligt granskade källor som referenser, till exempel information från försäkringsbolag och SKVF. Dessa källor användes dock med hänsyn till deras upphovsperson och publiceringsår.

3.2. Enkätstudie

För att besvara frågeställningarna i studien skapades en webbaserad enkät i verktyget *Netigate*. Enkätsvaren sammanställdes och jämfördes sedan med de föreskrifter och rekommendationer som publicerats avseende hållning av sällskapskaniner i Sverige, samt resultat från tidigare forskning.

3.2.1. Urval

Studiens enkät riktade sig till djurägare i olika åldrar, bosatta i Sverige. Endast djurägare som just då ägde kanin efterfrågades. Djurägare med fler än en kanin ombads svara utifrån den kanin de senast skaffade. Enkätsvaren behandlades anonymt. Följande fyra Facebook-grupper användes för publicering av enkäten efter godkännande från gruppernas administratörer: “Friare kaninliv!”, “Kaniner som sällskapsdjur <3”, “Allt om kaniner (svenskt forum)” samt “Kaninhoppning”. Samtliga Facebook-gruppers fokus var sällskapskaniner. Medlemsantalet varierade mellan 2600 och 9400 vid tillfället för publiceringen. För att få ytterligare spridning av enkäten publicerades den även på SKVF:s Facebooksida och författarnas privata

Facebook-konton. Enkäten gjordes tillgänglig under cirka 24 timmar (15/2 – 16/2 2021), vilket resulterade i totalt 796 fullständiga svar. Tidigare planerades enkäten finnas tillgänglig för respondenterna under två veckors tid. På grund av den höga svarsfrekvensen under det första dygnet efter publiceringen beslutades dock i samråd med handledare att avbryta datainsamlingen i förtid. Svarsfrekvensen bedömdes då vara tillräckligt hög för studiens omfattning och ge författarna den tid som krävdes för att sammanställa enkätresultatet.

Innan enkäten publicerades testades den av en mindre grupp personer bestående av djursjukskötarstudenter, handledare och anhöriga till författarna. Utifrån deras respons genomfördes vissa ändringar i syfte att skapa en tydligare enkät, bland annat tillfördes ytterligare frågor gällande införskaffande av kanin. Därtill ändrades vissa svarsalternativ, medan andra helt togs bort.

3.2.2. Struktur och utformning

Enkäten (bilaga 1) innehöll 28 frågor. Vissa frågor doldes beroende på vilket svarsalternativ som respondenterna valde avseende om deras kanin hölls ensam eller tillsammans med en eller flera andra kaniner (se fråga 4). De som angav att kaninen hölls tillsammans med en eller flera andra kaniner fick två följdfrågor om kaninernas kön och kastreringsstatus (se fråga 5 och 6). Enkätfrågorna berörde olika ämnesområden: burens utformning; social miljö; tillsyn och skötsel; utfodring; information om kaninernas storlek (vikt), kön och kastreringsstatus; samt skötselrelaterade sjukdomar. Därtill innehöll enkäten frågor om djurägarnas ålder, hemlandskap, orsak och källa till införskaffande, kunskapskällor, samt djurägarnas uppfattning om sin kunskap före införskaffandet av kaniner liksom betydelsen av utfodring med grovfoder. Frågorna baserades på författarnas kunskap om de föreskrifter och rekommendationer som finns gällande hållningen av sällskapskaniner i Sverige, vilka erhållits genom litteratursökningen till denna studie.

I enkätens inledning presenterades dess syfte och målgrupp. Här gavs även information gällande anonymitet, hantering och samtycke av personuppgifter, att ingen utgående ersättning gavs för deltagandet samt att enkäten utgjorde en del i ett examensarbete vid Sveriges Lantbruksuniversitets (SLU:s) djursjukskötarutbildning. Delar av denna information kunde djurägarna även läsa i inläggen som publicerades på Facebook, i vilka länken till enkäten fanns. Här beskrevs även dess tidsåtgång, vilken beräknades utgöra fem till tio minuter.

Enkäten innehöll olika typer av frågor med slutna svarsalternativ: envalsfrågor, flervalsfrågor samt frågor med graderade svar (exempelvis “stämmer helt - stämmer inte alls”). På frågorna där “Annat” fanns med som svarsalternativ erbjöds

djurägarna själva att formulera ett svarsalternativ. I slutet av enkäten hade respondenterna möjlighet att skriva egna kommentarer eller synpunkter gällande enkäten. Här uppmanades respondenterna även att dela enkäten vidare för spridning till så många djurägare som möjligt.

3.2.3. Datahantering

Endast fullständiga enkätsvar inkluderas för sammanställning och analys. Enkätsvaren sammanställdes och presenterades i form av löpande text och diagram med hjälp av verktygen *Netigate*, *Microsoft PowerPoint* och *Microsoft Excel*.

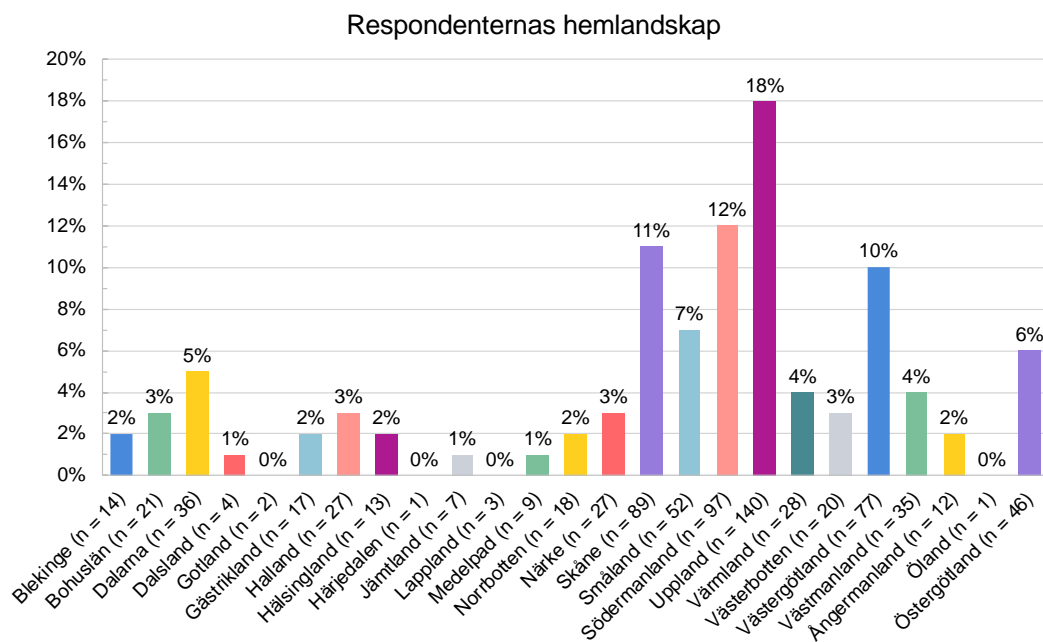
Data var inte normalfördelade och utgjorde i flera fall kategoriska variabler. Samband mellan kaninernas nuvarande utfodring med hö respektive pellets och förekomsten av tandproblem samt mag- och tarmproblem testades med icke parametrisk metod: Kruskal Wallis i programmet *MiniTab* (19.2020).

4. Resultat

4.1. Deltagande och respondentinformation

Av 961 påbörjade enkäter slutfördes 796 stycken som därmed har ingått i studiens analys. Störst bortfall orsakade sista frågan om djurägarna behövt söka veterinärvård för några utvalda skötselrelaterade problem (n=66). Majoriteten av respondenterna (61 %) var mellan 20–40 år. Näst flest respondenter var i åldern 41–60 år (28 %), följt av <20 år (10 %) och >60 år (1 %). Endast ett fåtal respondenter svarade att de ej ville uppge sin ålder (<1 %).

I enkäten deltog djurägare från hela Sverige, varav flest var bosatta i Uppland följt av Södermanland, Skåne och Västergötland, se figur 1.

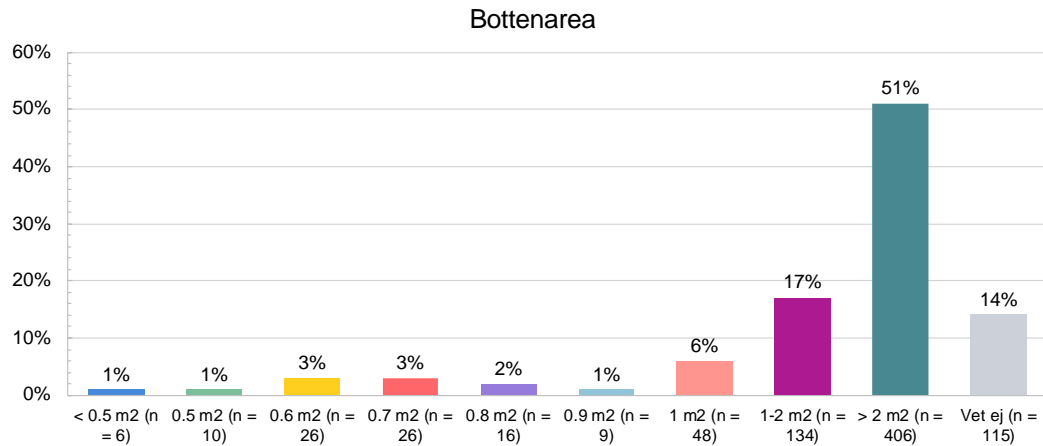

Figur 1. Andelen respondenter från olika svenska landskap, angivet i procent.

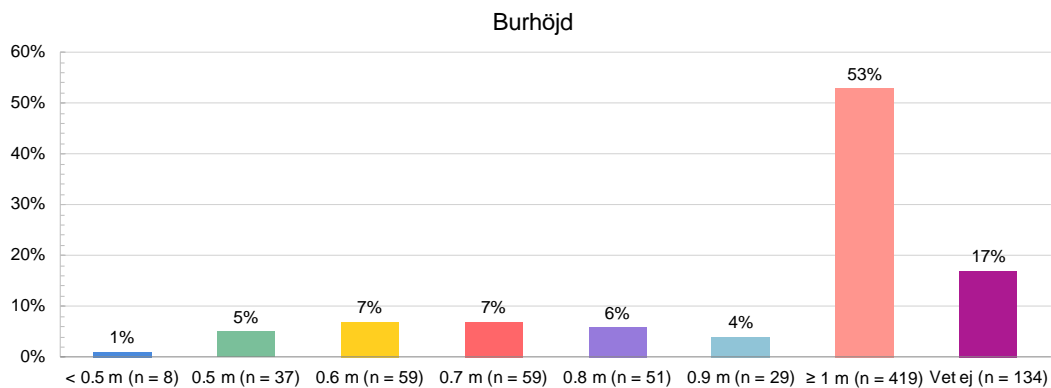
4.2. Utrymme

Enkätdelen om utrymme bestod av frågor gällande kaninburens bottenarea, höjd och tillgång till extra utrymme utanför buren. Det vanligaste svaret i frågan om storleken på burbotten var en yta på 2 m² eller större (51 %), följt av 1–2 m² (17 %) (se figur 2). Vanligaste burhöjden var >1 meter (53 %) (se figur 3). I båda frågorna

som avsåg burens bottenarea och höjd erbjöds svarsalternativet ”Vet ej ”, vilket resulterade i en svarsfrekvens motsvarande 17 % för bottenarean respektive 14 % för burhöjden.

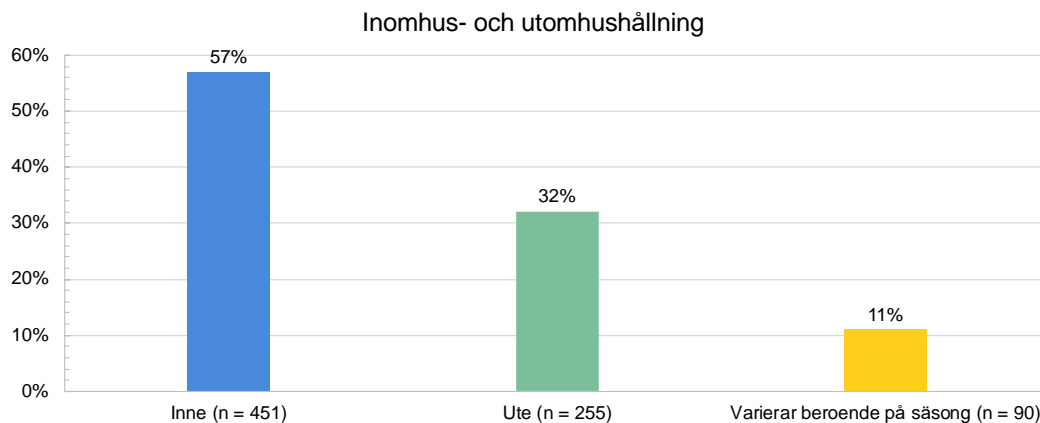

Figur 2. Procentuell fördelning av den uppskattade storleken på kaninburens bottenarea (m²).

Figur 3. Procentuell fördelning av den uppskattade höjden (m) på kaninburen.

Av samtliga respondenter i studien svarade majoriteten (64 %) att kaninerna var frigående i hela eller delar av hemmet. Utöver buren hade flera kaniner även tillgång till en hage, varav 38 % hade en utomhushage och 11 % en inomhushage. Av de kaniner som saknade tillgång till något av ovanstående (4 %) hade alla en bur med bottenarea på minst 0,7 m² och en höjd över 0,6 m. I enkätsvaren var det nästan dubbelt så många kaniner som huvudsakligen hölls inomhus jämfört med utomhus (se figur 4).

Figur 4. Andelen kaniner som huvudsakligen hölls inomhus respektive utomhus, alternativt varierade beroende på säsong, angivet i procent.

4.3. Burinredning och berikning

De vanligaste underlagen i kaninburarna var spån (47 %) och halm (43 %). En något mindre andel (38 %) svarade alternativet ”Annat”, med möjlighet att skriva ett fritextsvar. Av dessa 38 % svarade nästan hälften att de använder mattor som underlag då deras kaniner var frigående i hemmet, men med en toalettlåda eller toaletthörna med annat underlag i. Övriga underlag som nämndes i fritextsvar var filtar, hö, hampaströ, torv och sand. Då flera svarsalternativ var möjliga noterades att många respondenter använde en kombination av olika underlag, vilket även tydliggjordes i kommentarer bland fritextsvaren.

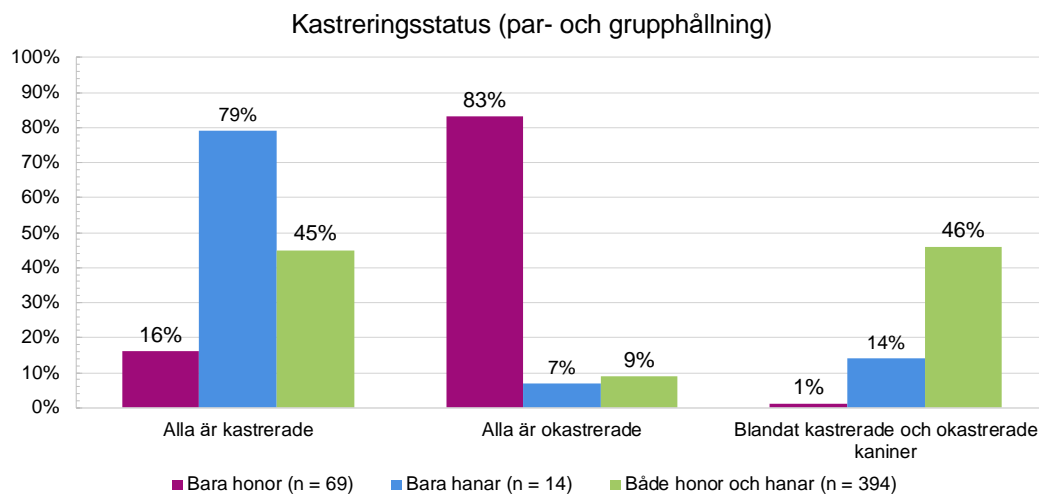
Sammanlagt 94 % av respondenterna angav att deras kaniner hade tillgång till ett gömställe. Likaså svarade de flesta (93 %) att deras kaniner hade en hylla i buren. Grävmöjlighet var ytterligare en berikning som efterfrågades i enkäten och 66 % svarade att möjlighet till grävande fanns, medan 32 % svarade att kaninerna saknade denna berikning. Resterande respondenter (2 %) svarade ”Vet ej”. Av samtliga respondenter angav 97 % att de erbjöd gnagmaterial som berikning till sina kaniner, medan 2 % angav att de inte hade det. Övriga respondenter (1 %) angav att de inte visste.

4.4. Social miljö

Majoriteten av kaninerna i enkätstudien hölls tillsammans med en eller flera andra kaniner (60 %), varav 6 % levde tillsammans med ytterligare andra djurslag utöver sina artfränder. En mindre andel (7 %) hölls endast tillsammans med annat djurslag, varav hund och katt var de vanligaste djurslagen, men även häst, fågel, marsvin och

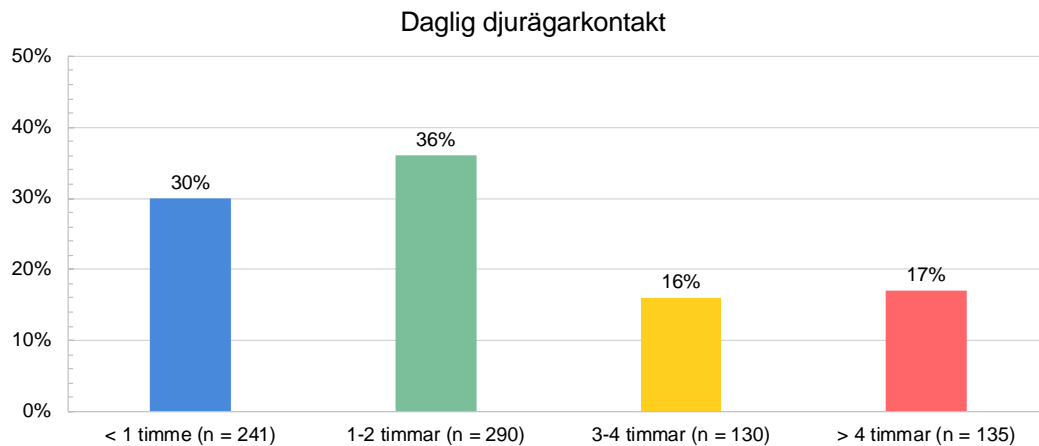
hamster förekom. Några angav att orsaken till detta var att kaninen ej fungerade ihop med andra kaniner. Majoriteten (92 %) av kaninerna som levde med annat djurslag hölls frigående i hela eller delar av hemmet. En stor andel kaniner hölls dock helt ensamma (33 %).

Det vanligaste svaret på frågan om könsfördelningen hos kaninerna som hölls i par eller grupp, var att både hanar och honor hölls tillsammans (83 %). Kastreringsstatusen hos dessa var varierande (se figur 5). En mindre andel angav att de endast höll honor tillsammans (14 %), följt av endast hanar (3 %). Kastreringsstatusen hos de samkönade individerna som hölls tillsammans skiljde sig mycket åt mellan par eller grupper bestående av enbart honor respektive enbart hanar. För hanarna var det vanligast att samtliga individer var kastrerade (79 %) medan det för honorna var vanligast att samtliga individer var okastrerade (83 %).

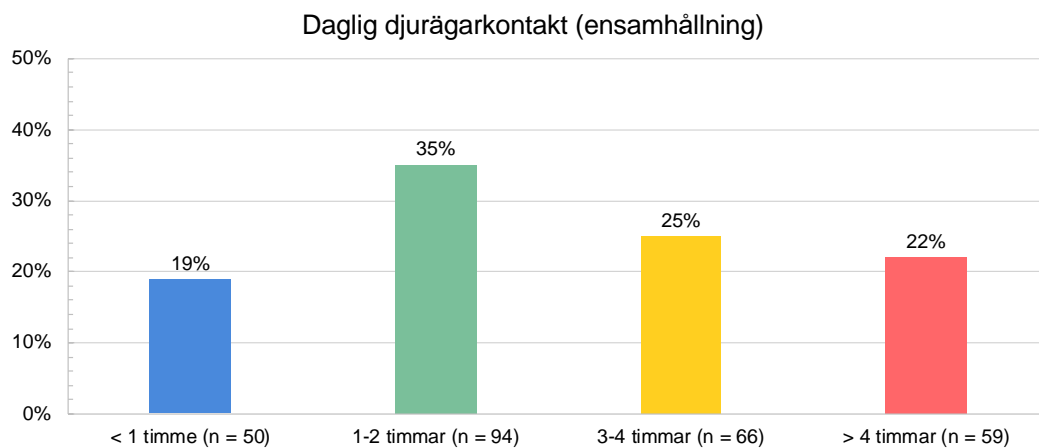

Figur 5. Kastreringsstatusen bland kaninerna som hölls i par eller grupp (n=477).

För samtliga deltagande djurägare varierade tiden som de spenderade tillsammans med sina kaniner för exempelvis gos, koppelpromenad och hoppträning mellan mindre än en (1) timme och mer än fyra timmar per dag (se figur 6). Hur mycket tid som djurägarna spenderade dagligen med de kaniner som hölls ensamma redovisas i figur 7.

Figur 6. Fördelningen av antalet timmar som djurägarna i genomsnitt angav att de spenderade med sina kaniner per dag (totalt n=796), angivet i procent.

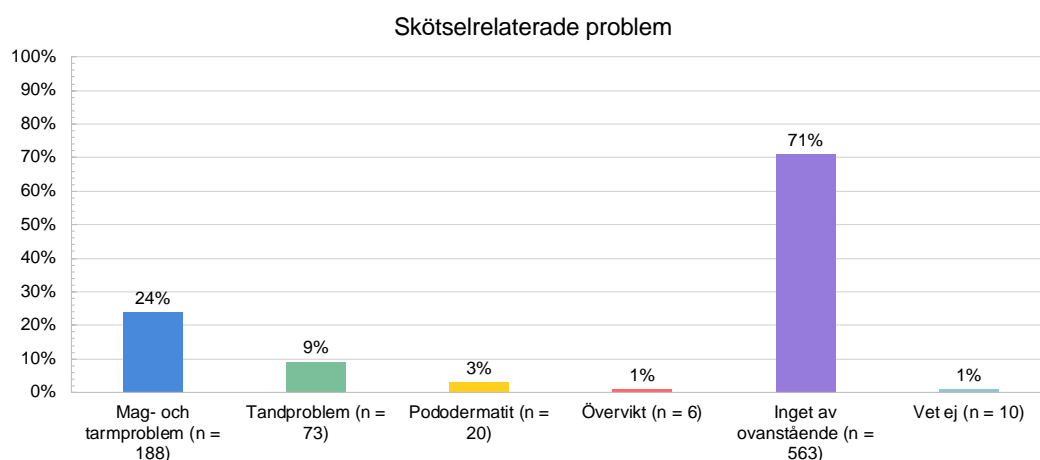
Figur 7. Fördelningen av antalet timmar som djurägarna i genomsnitt angav att de spenderade med sina kaniner per dag där kaninerna hölls ensamma (totalt n=269), angivet i procent.

4.5. Tillsyn och skötsel

Rengöring av buren, det vill säga byte av strö och rengöring av kaninernas toaletthörna, angav 35 % genomfördes dagligen, 52 % 1–3 gånger i veckan och 11 % 1–3 gånger i månaden. Endast 2 % angav att burengöring genomfördes mindre än 1 gång i månaden.

Svaren på frågorna om hur ofta djurägarna undersökte kaninernas päls respektive klor skiljde sig åt. Pälsen undersöktes oftast dagligen (34 %) eller 1–3 gånger i veckan (31 %), medan klorna vanligtvis undersöktes 1–3 gånger i månaden (48 %). Endast 7 % av respondenterna angav att de undersökte kaninernas klor dagligen.

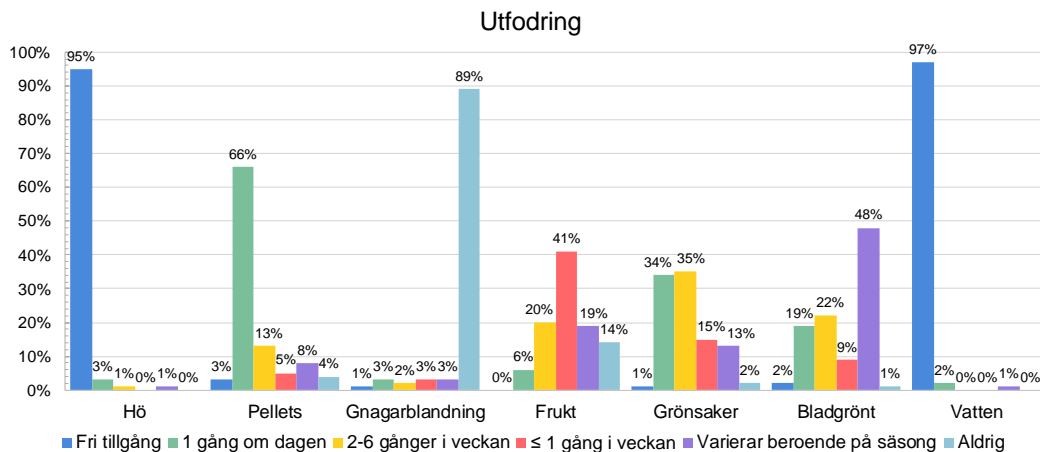
I enkäten fick djurägarna besvara en fråga gällande om de behövt söka veterinärvård för en eller flera utvalda skötselrelaterade problem (se fråga 29 i bilaga 1). Mag- och tarmproblem (24 %) var det problem som flest djurägare angav att deras kaniner hade haft, följt av tandproblem (9 %), pododermatit (3 %) och övervikt (1 %). Majoriteten av djurägarna (71 %) angav dock att de inte behövt söka veterinärvård för något av de listade problemen (se figur 8). Vid en jämförelse mellan de kaniner som utfodrades med hö och de som utfodrades med pellets, kunde inget signifikant samband gällande förekomsten av mag- och tarmproblem hos kaninerna ses ($p>0,05$). Detsamma gällde sambandet mellan förekomsten av tandproblem ($p>0,05$).

Figur 8. Andelen respondenter som angav att de behövt söka veterinärvård för något av de listade skötselrelaterade problemen, angivet i procent. Flera svarsalternativ var möjliga.

4.6. Utfodring

Majoriteten av respondenterna uppgav att kaninerna fick fri tillgång på både hö (95 %) och vatten (97 %). De flesta kaninerna utfodrades med pellets 1 gång om dagen (66 %), grönsaker 2 - 6 gånger i veckan (35 %) och frukt \leq 1 gång i veckan (41 %). Utfodringen med bladgrönt (exempelvis gräs, maskros, persilja och rucola) angav de flesta varierade beroende på säsong (48 %). Av de fodermedel som djurägarna utfodrade sina kaniner med var gnagarblandning det minst förekommande (se figur 9).

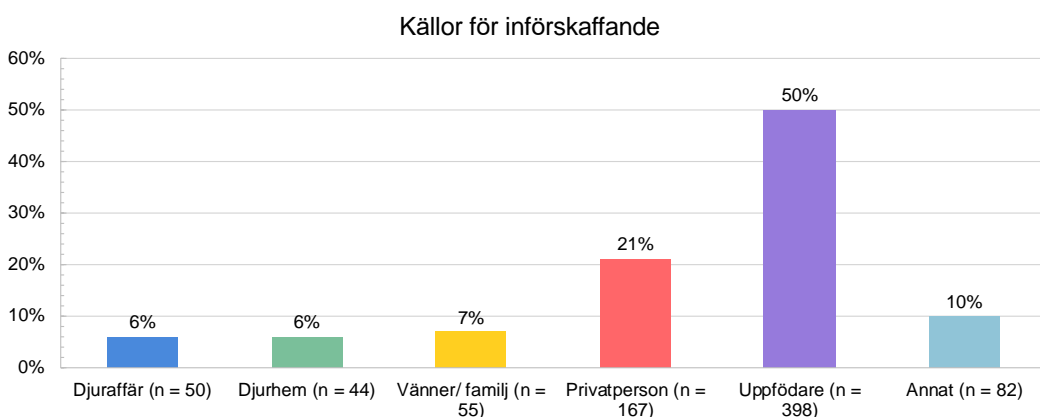

Figur 9. Respondenternas angivna utfodringsfrekvens för fodermedlen hö, pellets, gnagarblandning, fukt, grönsaker och bladgrönt samt kaninerna tillgång till vatten. Redovisat i procent för respektive fodermedel.

Vad beträffar höets betydelse i kaninernas utfodring angav nästan samtliga respondenter (96 %) att det var "Mycket viktigt", vilket resulterade i medelvärdet 9,9 på den 10-gradiga skalan.

4.7. Införskaffande

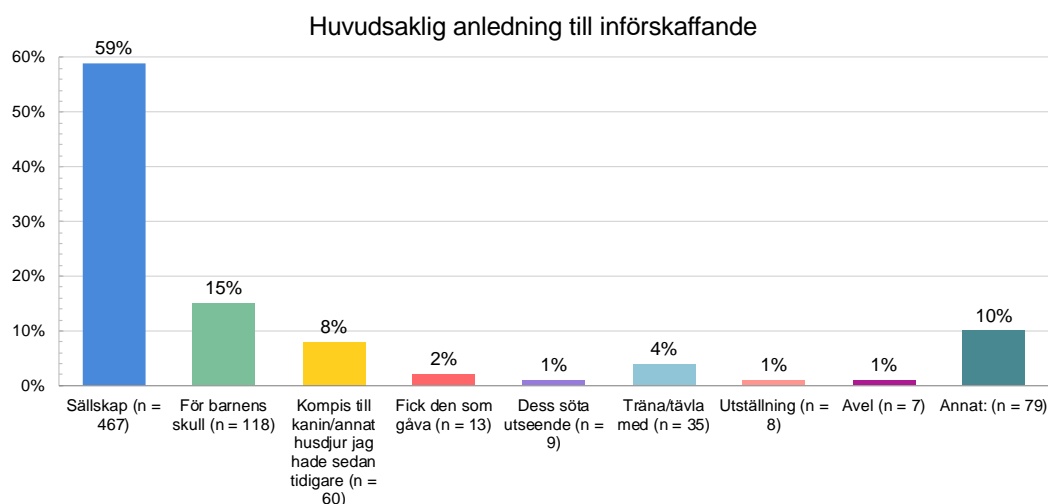
Vanligast förekommande var att djurägarna införskaffat sin kanin genom uppfödare, följt av privatperson (se figur 10). Bland de som angett "Annat" var omplacering via privatperson eller ideell förening vanligt förekommande. Utöver detta förekom att kaninen var upphittad ute eller egenuppfödd.

Figur 10. Fördelningen av varifrån respondenterna införskaffat sina kaniner, angivet i procent.

Den vanligaste huvudsakliga anledningen till varför respondenterna skaffat kanin var "För sällskap" (59 %). Av de som angav "Annat" (10 %) var det många

respondenter som lämnade ett fritextsvar där några angav ”räddning från avlivning” eller ”räddning från dåliga förhållanden” som huvudsaklig anledning. Ett fåtal respondenter angav även ”nyttjande av angoraull” som en anledning till införskaffandet (se figur 11).

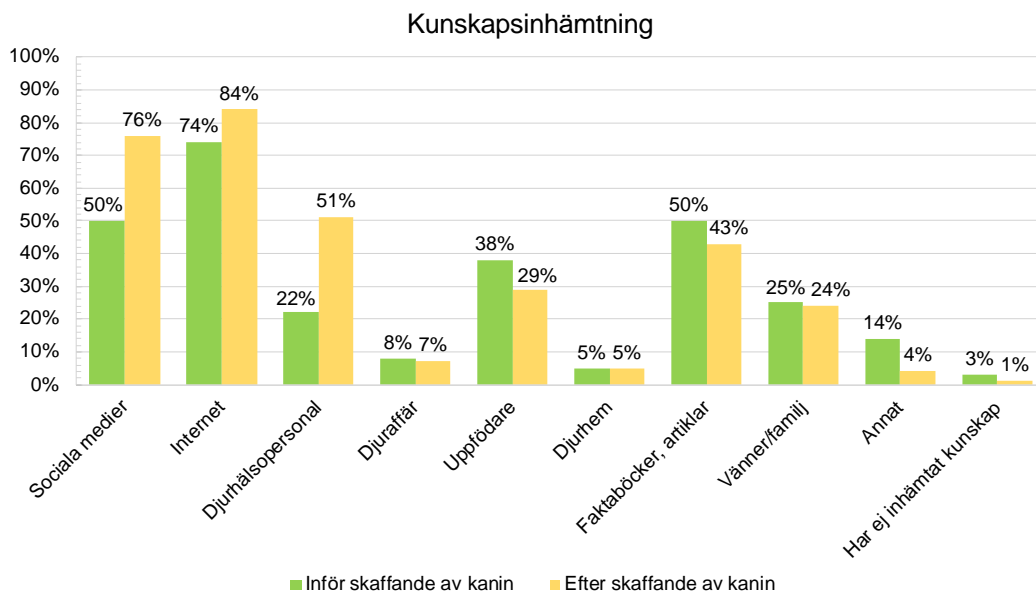

Figur 11. Respondenternas angivna huvudsakliga anledning till varför de införskaffade kanin, angivet i procent.

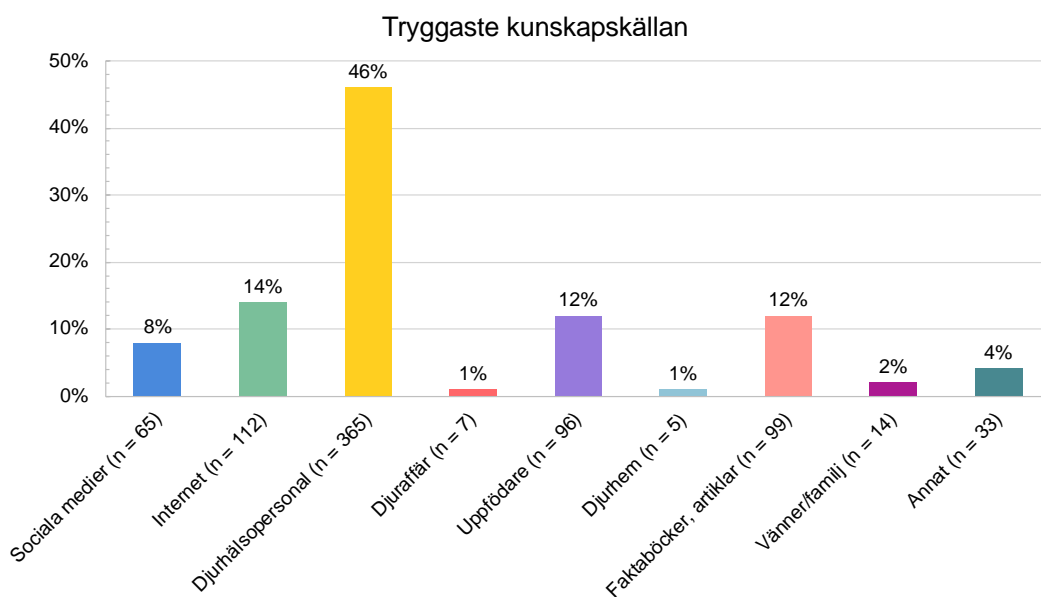
4.8. Kunskaper hos djurägare

Störst andel respondenter angav att de inhämtade sina kunskaper från ”Internet”, både inför (74 %) och efter (84 %) att de skaffade kanin (se figur 12). Många respondenter svarade också att de, inför att de skaffade kanin, hämtat kunskap från ”Sociala medier” (exempelvis Facebook och Instagram), ”Faktaböcker, artiklar” och ”Uppfödare”. Som fritextsvar till ”Annan källa” listade respondenterna att de själva hade utbildning inom djurvård eller att de hade tidigare erfarenheter av att äga kanin och därför inte behövt inhämta mer kunskap.

Gällande inhämtning av kunskap efter att djurägarna skaffat kanin svarade många respondenter, förutom internet, ”Sociala medier”, följt av ”Djurhälsopersonal” (exempelvis veterinär och djursjukskötare) samt ”Faktaböcker, artiklar”. Även här nämnde respondenterna som svarat ”Annan” utbildning och egen erfarenhet som kunskapskälla. Överlag ansågs djurhälsopersonal vara den tryggaste källan för kunskapsinhämtning, följt av internet, uppfödare samt faktaböcker och artiklar (se figur 13).

Figur 12. Andelen respondenter som inhämtat kunskap före respektive efter sitt införskaffande av kanin, samt fördelningen av vilka källor som de använde för sin kunskapsinhämtning. Resultatet redovisas i procent. Flera svarsalternativ var möjliga.

Figur 13. Fördelningen av vilka källor som respondenterna ansåg var tryggast för att inhämta kunskap, angivet i procent. Endast ett svarsalternativ var möjligt.

På en skala 1–10, där 1 motsvarade ”Stämmer inte” och 10 motsvarade ”Stämmer helt”, fick respondenterna gradera om de ansåg att de haft tillräckligt med kunskap inför att de skaffat kanin. Många svarade att de ansåg sig ha haft tillräckligt med kunskap, vilket resulterade i ett medelvärde på 8.

5. Diskussion

5.1. Resultatdiskussion

5.1.1. Utrymme

Studien visade att många kaniner hölls på stora ytor, varav flera kaniner var frigående inomhus eller hade tillgång till extra utrymmen utöver buren. Detta resultat skiljer sig från tidigare studier där hållning av kaniner i små burar, med en bottenarea på $<0,9 \text{ m}^2$ och en höjd på $<0,75 \text{ m}$, var vanligt förekommande (Mullan & Main 2006; Edgar & Mullan 2011). I den aktuella studien var det endast 2 % (16 av 769) av kaninerna som oavsett om de hölls ensamma eller i grupp hade för liten bottenarea utifrån deras angivna vikt och i förhållande till Jordbruksverkets minimimått (se tabell 1). För de kaniner som bodde på en tillräckligt stor yta utifrån deras angivna vikt men som hölls tillsammans med en eller flera andra kaniner, saknades möjlighet att avgöra om bottenarean uppfyllde Jordbruksverkets minimimått för gruppållning. Detta beror på att det inte framgår av enkätsvaren hur många kaniner som hölls tillsammans i samma utrymme. För att få svar på detta hade det varit nödvändigt med ytterligare svarsalternativ i frågan hur kaninerna bodde (se fråga 6 i bilaga 1), där antalet kaniner som hölls i samma utrymme specificerades. Endast ett fåtal kaniner (6 av 796) hölls på mindre än $0,5 \text{ m}^2$ vilket är mindre än Jordbruksverkets minimimått och därför otillräckligt oavsett kaninernas vikt. Samtliga av dessa individer hade dock möjlighet till fri vistelse i delar av eller hela hemmet alternativt tillgång till en utomhushage av okänd storlek. Av de kaniner där djurägarna angett vikt för kaninerna hade sammanlagt 4 % av djurägarna (27 av 769) en för låg burhöjd enligt Jordbruksverkets minimimått.

Att så få kaniner i denna enkätstudie hölls på små utrymmen är mycket positivt för deras hälsa. För små ytor kan leda till begränsade möjligheter för kaninerna att utöva sina naturliga beteenden, vilket kan orsaka stress och ökad risk för förekomst av onormala beteenden såsom gallergnagande (Dixon et al. 2010). En liten burstorlek kan även resultera i en minskad aktivitetsnivå. Detta kan i sin tur leda till att kaninerna drabbas av övervikt och skelettskador (Dixon et al. 2010), till följd av minskad skelett- och muskelstyrka (Lidfors 1997).

Inomhus- och utomhusvistelse

Enkätresultatet visade att dubbelt så många kaniner hölls inomhus jämfört med utomhus. I en studie från Nederländerna var resultatet det motsatta (Schepers et al.

2009). Detsamma gällde resultatet i den brittiska studien av Mullan & Main (2006) där majoriteten av kaninerna hölls utomhus. Att så många kaniner i den aktuella studien hölls inomhus, till skillnad från den holländska och den brittiska studien, kan förutom skillnader i populationsurval påverkats av vilken typ av bostad som respondenterna hade. Respondenter bosatta i lägenhet har sannolikt begränsade möjligheter att låta kaninerna vistas utomhus mer än kortare stunder. Detta kan jämföras med respondenter som bor i hus med tillgång till egen trädgård.

Det finns för- och nackdelar med att hålla kaniner inomhus respektive utomhus. Tänkbara fördelar med utomhushållning är att kaninerna kan få möjlighet att beta gräs och ges tillgång till frisk luft, samt att det kan underlätta för att skapa större boendeytor för kaninerna. Dessutom kan ett naturligt beteende såsom att gräva tillgodoses i större utsträckning i utomhusmiljö, även om det är möjligt att ha en låda med exempelvis sand eller halm i inomhus som kaninerna kan gräva i (SKVF 2015). Det är dock viktigt att se till att kaninerna som hålls utomhus inte kan gräva sig ut ur buren eller på annat sätt rymma. Då kaniner är bytesdjur bör buren även vara utformad så att inga rovdjur kan ta sig in i denna, vilket är nödvändigt då utomhusmiljön innebär en ökad risk för rovdjursattacker (Crowell-Davis 2021). Kaniner som hålls utomhus är också extra utsatta för insektsangrepp (Crowell-Davis 2021), exempelvis fluglarver (Paul-Murphy 2007), samt smittsamma sjukdomar, såsom kaningulsot (Statens veterinärmedicinska anstalt 2020). En annan potentiell risk är att den sociala kontakten med djurägarna kan bli mer begränsad. Detta utgör sannolikt inget problem så länge kaninerna bor tillsammans med en eller fler andra kaniner, då kontakt med artfrände tillgodoser kaninernas sociala behov. Utomhushållning förutsätter dock att djurägarna sköter daglig tillsyn och skötsel.

Då kaniner hålls inomhus är det lättare att kontrollera och reglera temperaturen i den omgivande miljön, vilket är fördelaktigt då kaniner är känsliga för snabba temperaturförändringar samt kraftigt höga och låga temperaturer (Varga & Harcourt-Brown 2014). En annan tänkbar fördel med inomhushållning är att det jämfört med utomhushållning underlättar tillsynen av kaninerna och därmed ökar chansen att eventuella sjukdomar eller skador upptäcks i ett tidigare stadie.

Resultatet från denna enkätstudie visade att majoriteten av kaninerna hölls helt eller delvis frigående inomhus. Även om detta har många fördelar jämfört med burhållning innebär det vissa risker som djurägarna bör känna till. Som exempel kan nämnas gnagande på elkablar, inredning och växter, vilket kan leda till elolyckor samt förtäring av giftiga och skadliga substanser (Crowell-Davis 2021; Agria 2020). Inomhusmiljön där kaninerna vistas måste därför säkras, bland annat genom att skydda elkablar och se till att giftiga växter är oåtkomliga för kaninerna.

Att ge fler kaniner möjlighet till fri vistelse i hemmet verkar vara något som engagerar många djurägare. Detta uttrycktes bland annat i fritextsvaren i enkäten samt i kommentarerna under Facebook-inläggen där denna publicerades. Djurägarna menade att hållande av kaniner i bur inte längre ska tas för givet som en standard. Detta kan jämföras med tidigare resultatet från den brittiska studien där endast fyra av 102 kaniner var frigående i hemmet (Mullan & Main 2006). En senare studie av Rooney et al. (2014) visar dock att frigående kaninhållning ökat, då 30 % av kaninerna i studien hölls frigående i hemmet.

5.1.2. Burinredning och berikning

Underlag

Variationen av underlag som kaninerna i studien hölls på var stor. Flera kaniner hölls på en kombination av olika typer av underlag, men utifrån enkätsvaren framgår inte vilket underlag som kaninerna huvudsakligen vistades på och vilket underlag som användes i exempelvis kaninernas toaletthörna. Detta beror på att flera svarsalternativ var möjliga samt att frågan formulerades med ordet "bur", vilket många kaniner saknade. Eftersom många kaniner i studien hölls frigående är det sannolikt att golv och mattor var det huvudsakliga underlaget för många individer, istället för strömaterial. I de fall där kaniner vistas på golv och mattor av hårdare karaktär rekommenderas djurägare vara extra uppmärksamma på skador på tassarnas undersida där huden är tunn (Agria 2020). I ett tidigare studentarbete gjordes en enkätundersökning där riskfaktorer för pododermatit hos svenska sällskapskaniner undersöktes (Erkas & Werner 2019). Studien visade att golv och mattor som underlag, oavsett tjocklek, orsakade hög förekomst av pododermatit hos kaninerna jämfört med gräs. För att djurägarna ska få en ökad förståelse för hur golvets och mattornas material påverkar kaninernas tassar, föreslår författarna till den aktuella studien att de kan uppmanas till att själva dra en hand eller armbåge över underlaget. På så sätt kan underlag där friktionen skapar smärta eller obehag undvikas.

Ingen vetenskapligt granskad information om lämpligt strömaterial i buren har hittats, exempelvis utifrån mängden damm de olika materialen avger. Flera källor menar att "lämpligt strömaterial" bör användas (SJVFS 2019:15; Agria 2020) utan att förtydliga vilka dessa material är. Detta försvårar för djurägare att välja ett bra burunderlag till sina kaniner. Här behövs därför mer forskning för att djurägarna ska kunna ges tydligare rekommendationer.

Burberikning

Nästan alla kaniner i studien hade tillgång till ett gömställe och en hylla i buren. Detta är positivt då kaninernas naturliga beteenden att kunna hoppa upp på och över föremål samt söka skydd i buren därigenom tillgodoses. Det var dock en stor andel

av kaninerna i studien (32 %) som saknade grävmöjlighet i buren, vilket är problematiskt då grävning också utgör ett naturligt beteende som kaninerna är starkt motiverade att utföra (Crowell-Davis 2021). Att färre kaniner hade grävmöjlighet som en berikning i buren kan bero på att kaninerna var frigående och helt saknade bur med strömmaterial att gräva i. Alternativt kan orsaken till att dessa djurägare angav att denna möjlighet saknades bero på att kaninerna hade en separat låda för grävning *utanför* buren. En annan tänkbar orsak är att få djurägare känner till kaninernas behov av att gräva. Att ge kaniner möjlighet att gräva är, liksom tillgången till gömställe och hylla i buren, ett krav enligt Jordbruksverket (SJVFS 2019:15 L80). Avsaknad av något av ovanstående orsakar sannolikt stor stress hos kaninerna och ökar risken för utveckling av beteendeproblem (Crowell-Davis 2007).

Vad beträffar gnagmaterial gavs det som berikning till nästan alla kaniner i studien, vilket är positivt ur flera aspekter. Som tidigare nämnt växer kaninernas tänder kontinuerligt, varför tänderna behöver nötas ner för att inte bli alltför långa då det kan orsaka skador i läppar och tandkött (Varga & Harcourt-Brown 2014). Grenar med bark innehåller även, liksom andra typer av grovfoder, hög andel osmältbara fibrer som möjliggör normal tarmfunktion (Varga & Harcourt-Brown 2014). Att kaninerna ska förses med gnagmaterial är dessutom ett krav enligt SJVFS (2019:15 L80). I författningen nämns rötter, knäckebröd och råa rotfrukter som exempel på gnagmaterial utöver grenar med bark. Att ge knäckebröd som gnagmaterial är något som författarna till den aktuella studien ställer sig tveksamma till. Detta beror inte minst på dess höga kolhydratinnehåll, vilket kan orsaka bland annat övervikt (Schepers et al. 2009), men också gällande hur väl det faktiskt fungerar som gnagmaterial i syfte att ge sysselsättning och tandslitning. Detsamma gäller råa rotfrukter, såsom morot och palsternacka, vilka dessutom bör betraktas mer som godis än foder och därför rekommenderas att ges till kaniner i begränsad mängd (SKVF 2015). Därmed kan grenar och pinnar anses som mer lämpliga gnagmaterial till kaniner.

5.1.3. Social miljö

Ensamhållning

I likhet med tidigare studier kring hållning av kaniner (Mullan & Main 2006; Rooney et al. 2014; Welch et al. 2017) hölls många individer även i denna studie ensamma, vilket inte rekommenderas enligt SJVFS (2019:15 L80). Många av dessa kaniner spenderade dock flera timmar dagligen tillsammans med sina djurägare, med undantag för en mindre andel (19 %) där denna tid utgjorde mindre än en (1) timme per dag. Huruvida behovet av social kontakt med artfränder kan ersättas av sociala interaktioner med människor, samt om den tid som angavs i enkäterna (<1 – 4 timmar), kan anses tillräckligt för att tillgodose kaninernas dagliga behov av

social kontakt har författarna inte hittat någon forskning kring. För ett djurslag som i vilt tillstånd lever i stora sociala grupper (Crowell-Davis 2021) är den tiden sannolikt inte tillräcklig för att tillgodose deras sociala behov. Något som dock inte framgår i enkätsvaren är om kaninerna får spendera tid med andra människor utöver djurägarna, såsom andra familjemedlemmar. Detta innebär att den totala tiden för social kontakt med människor kan vara större än vad respondenterna angivit i enkätsvaren. Med tanke på att sällskap var den huvudsakliga anledningen till att många djurägare skaffade kaniner är förmodligen viljan att umgås med sina kaniner stor hos dessa djurägare. Att kunna spendera mycket tid med kaninerna underlättas sannolikt av inomhushållning och ytterligare om de är frigående då kaninerna blir mer delaktiga i djurägarnas vardagsliv.

För kaninerna med begränsad social kontakt av artfrände anser författarna till denna studie att det är viktigt att djurägarna har kunskap om och är uppmärksamma på förekomsten av beteendeproblem, såsom gallergnagande och överdrivet grävande. Som tidigare nämnts kan dessa beteenden indikera nedsatt välmående hos kaninerna till följd av en otillräcklig social kontakt (Chu et al. 2004).

Grupphållning

Majoriteten av kaninerna (60 %) i denna studie hölls tillsammans med en eller flera andra kaniner. Bland enkätsvaren uppgavs även att kaniner hölls tillsammans med ytterligare andra djurslag såsom katt, hund, marsvin och hamster. Av de kaniner som endast hölls tillsammans med andra djurslag var majoriteten frigående i hela eller delar av hemmet. En konsekvens som kan uppstå då kaninerna inte är helt frigående är att deras möjlighet att själva söka kontakt med det andra djurslaget i hemmet blir begränsad då de inte hålls i samma utrymme. Därmed blir det svårt för dessa individer att uppfylla kaninernas sociala behov.

Vidare kan de andra djurslagens lämplighet för att hållas tillsammans med kaniner diskuteras. Som nämnts tidigare i arbetet är det inte tillåtet att hålla kaniner tillsammans med andra gnagare förutom marsvin (SJVFS 2019:15 L80). Därmed bör hamster inte hållas tillsammans med kaniner. Orsaken till detta framgår till viss del i SJVFS (2019:15 L80) och beror sannolikt på skillnaderna mellan arternas behov, inte minst gällande utfodringen. Kaniner är herbivorer (Prebble et al. 2015b) och ska ha fri tillgång till grovfoder, såsom gräs och hö (SJVFS 2019:15 L80). Hamstrar är däremot omnivorer (Turner et al. 2011) och ska inte ges hö då det är ett vasst fodermedel som kan skada deras kindpåsar (Evidensia 2019). Storleksskillnaden mellan arterna anser författarna skulle kunna utgöra ytterligare en anledning till att hamstrar och kaniner inte bör hållas tillsammans i samma bur, då det finns risk för att de små hamstrarna skadas.

Vad beträffar marsvin är det ett djurslag som visat sig hållas tillsammans med kaniner även i andra studier (Mullan & Main 2006; Rooney et al. 2014). Liksom för hamster förekommer djurslagsskillnader mellan marsvin och kaniner som gör dessa arter mindre lämpliga att hålla tillsammans, även om det är tillåtet enligt SJVFS (2019:15 L80). Som exempel kan nämnas skillnader i arternas sociala beteende och kommunikation, risk för skada samt risk för överföring av bakterien *Bordetella bronchiseptica* från kaniner till marsvin, vilken orsakar luftvägssjukdom hos marsvinen (Harrup & Rooney 2020). Marsvin har dessutom andra utfodringsbehov då de till skillnad från kaniner saknar förmåga att själva syntetisera C-vitamin och behöver daglig tillförsel av detta via till exempel C-vitaminrika grönsaker och frukter. Liknande problem gällande utfodring, storleksskillnader och skaderisker kan sannolikt förekomma även vid hållning tillsammans med de andra nämnda djurslagen i enkäten, det vill säga hund, katt, fågel och häst. Detta understryker varför kaniner i första hand bör hållas tillsammans med andra kaniner, vilket också är rekommendationen från SJVFS (2019:15 L80).

Kastrering

Bland de kaniner som respondenterna angav hölls tillsammans med en eller flera andra kaniner förekom olika grupsammansättningar utifrån individernas kön och kastreringsstatus. För hankaninerna som hölls tillsammans var det vanligast att samtliga individer var kastrerade, vilket följer SJVFS rekommendationer (2019:15 L80). Kastreringsstatusen var även hög bland de kaniner som hölls tillsammans med individer av motsatt kön, vilket också följer SJVFS rekommendationer (2019:15 L80). Samtidigt visade enkätstudiens resultat att majoriteten (83 %) av kaninhonorna som hölls tillsammans var okastrerade. Från Jordbruksverket saknas rekommendationer kring kastrering av honkaniner, trots fördelarna för både deras hälsa och beteende. Kastrering av honkaniner kan minska förekomsten av aggressivt beteende mellan dessa individer (Bradbury & Dickens 2016), vilket underlättar för par- och gruppållning. Kastrering förhindrar även att honkaniner drabbas av livmodercancer – en mycket vanlig och allvarlig sjukdom som drabbar upp till 80 % av okastrerade honor äldre än fem år (Bradbury & Dickens 2016). En rekommendation från Jordbruksverket gällande kastrering av även honkaniner skulle därmed vara fördelaktigt, inte minst vid par- eller gruppållning men även vid ensamållning.

I studien av Welch et al. (2017) angav djurägarna beteendeproblem som främsta anledning till varför de valt att kastrera sina kaniner. Detta följdes av förebyggande av livmodercancer och oönskade kaninungar, samt efter rekommendation från veterinär. Liknande resultat sågs i studien av Mullan och Main (2006) samt Edgar och Mullan (2011). I den senare studien diskuterades även orsaken till att nästan hälften av respondenterna angav att de inte valt att kastrera sina kaniner. Författarna menade att det kunde bero på att kaninerna inte hölls tillsammans med individer av

motsatt kön eller att djurägarna inte hade kunskap om fördelarna med kastration för kaninernas hälsa och beteende. Bristen på kunskap kring fördelarna kan även vara anledningen till att kastreringsstatusen hos honkaninerna i den aktuella studien var låg. Ytterligare en anledning till detta kan vara att kastrering av hankaniner utgör ett mindre och enklare ingrepp jämfört med kastrering av honor (Mullan & Main 2006), vilket sannolikt också innebär en ekonomisk skillnad gällande kostanden för ingreppen.

Kastrering av kaniner oavsett kön innebär dock vissa risker såsom komplikationer i samband med narkosen och eftervården, smärta, stress i samband med transporten till och från djurkliniken samt under vistelsen på kliniken (Bradbury & Dickens 2016). Efter kastration ökar kaniner även lättare i vikt (Courcier et al. 2012). Fördelarna med ingreppen kan däremot anses större än riskerna. Dock är det viktigt att djurägarna informeras om riskerna för att på så sätt kunna förebygga och upptäcka kortsiktiga såväl som långsiktiga problem.

5.1.4. Tillsyn och skötsel

På frågan om skötselrelaterade problem angav majoriteten av djurägarna (71 %) att de inte behövt söka veterinärvård för något av följande: pododermatit, övervikt, tandproblem samt mag- och tarmproblem. Detta kan bero på att det fanns en god kunskap hos de deltagande djurägarna gällande kaninhållning och att riskfaktorerna i skötseln för respektive problem därmed minimerats. Andelen kaniner som drabbats av ett eller flera av de skötselrelaterade problemen kan dock vara falskt låg. En möjlig orsak till detta kan vara att djurägarna själva lyckats åtgärda problem som uppstått utan att behöva söka veterinärvård, exempelvis genom att rådfråga vänner eller söka information på internet. Även djurägarnas kunskap om de olika tillstånden samt hur ofta de undersöker sina kaniner kan ha påverkat upptäckten av problemen och därmed enkätresultatet. Tidigare studier har visat att många djurägare missat en stor del av kaninerna som haft problem med tänderna, men som senare upptäckts vid veterinärundersökning (Mullan and Main 2006). Detsamma gäller förekomsten av pododermatit (Erkas & Werner 2019). Enkätresultatet från den aktuella studien visade dock att majoriteten undersökte päls och klor regelbundet. Detta kan förklaras av att många djurägare dagligen spenderade mycket tid tillsammans med sina kaniner, exempelvis för gos, vilket utgör ett bra tillfälle att känna och borsta igenom pälsen samt titta på klorna. Klorna undersöktes dock inte lika ofta som pälsen. Detta kan bero på att vissa kaniner hade lång päls och därmed ett ökat behov av pälsvård. Dessutom kan det vara möjligt att kaniner inte accepterar hantering av tassar och klor i samma utsträckning som de godtar hantering av päls.

Vid en jämförelse mellan de kaniner som utfodrades med hö och de som utfodrades med pellets, kunde inget signifikant samband gällande förekomsten av mag- och tarmproblem eller tandproblem hos kaninerna ses. Orsaken till detta kan vara att ovan nämnda problem drabbat kaninerna sedan en tid tillbaka och att djurägarna därefter anpassat hållningen efter de råd och den kunskap de då fick kring problemet. En annan möjlig orsak till att inga samband kunde identifieras kan vara att data inte vara normalfördelad, då vissa svarsalternativ hade en låg svarsfrekvens och andra en mycket hög. Bland annat var det endast 3 % av respondenterna som angav att de utfodrade sina kaniner med fri tillgång till pellets. Av de få respondenter som angav att de utfodrade med fri tillgång till pellets var det dessutom ingen som uppgav att de hade sökt veterinärvård för något av de listade problemen. Samtidigt utgjorde andelen som utfodrade med fri tillgång till hö 95 %. Ytterligare en tänkbar orsak till att inget samband sågs kan vara att problemen påverkats av andra faktorer än bristande skötsel. Tandproblem kan förutom felaktig utfodring bero på exempelvis tandtrauma eller medfött bettfel vilket leder till att framtänderna slits på ett felaktigt sätt (Varga & Harcourt-Brown 2014). Bettfel kan vara en konsekvens av framavlade ärftliga faktorer som ger kaninerna för trånga käkar (Agria 2015). För att få ett säkrare resultat bör vidare studier göras med fokus på att undersöka samband mellan riskfaktorer och förekomsten av olika skötselrelaterade problem.

5.1.5. Utfodring

Nästan alla djurägare (95 %) gav fri tillgång på hö och ansåg att det utgjorde en viktig del i utfodringen, vilket stämmer väl överens med rekommendationerna från SJVFS (2019:15 L80). Ett likande resultat erhöles i studien av Rooney et al. (2014) där cirka 90 % av respondenterna gav kaninerna hö minst en gång per dag. I jämförelse med en annan studie angav dock 10 % av de deltagande respondenterna att de inte gav kaninerna hö (Mullan & Main 2006). I den aktuella studien var svarsfrekvensen för alternativet ”Aldrig” 0 %, vilket indikerar en hög medvetenhet hos djurägarna kring kaninernas behov av grovfoder. Detsamma gäller kunskapen kring att kaninerna har ett begränsat behov av grönsaker, frukt samt gnagarblandning. Endast 12 % av respondenterna angav att de utfodrade sina kaniner med gnagarblandning, jämfört med studien av Mullan och Main (2006) där denna siffra var mer än dubbelt så hög (cirka 34 %). Det var dock många respondenter (90 %) som angav att de utfodrade sina kaniner med pellets. Att bedöma huruvida utfodring med pellets var nödvändigt för kaninerna där djurägarna angett att de utfodrade med detta fodermedel, går inte att göra utifrån enkätstudiens svar. Detta beror på att information om individer som kan behöva pellets, såsom dräktiga, digivande och växande kaniner (Varga & Harcourt-Brown 2014), inte efterfrågades. Detsamma gäller mängden pellets som kaninerna fick vid varje utfodringstillfälle. För att bedöma om pellets var nödvändigt som komplement

till kaninernas grovfoder skulle dessutom en foderanalys av grovfodrets näringsinnehåll varit fördelaktig, vilket inte heller efterfrågades i enkäten.

Jordbruksverket anger i SJVFS (2019:15 L80) att kaninerna ska ha fri tillgång till grovfoder, men nämner utöver det inget om pellets eller gnagarblandning. Att gnagarblandning bör undvikas framgår tydligt i andra vetenskapliga såväl som icke-vetenskapliga källor (Agria 2010; Prebble et al. 2015b; SKVF 2015). Varför Jordbruksverket inte nämner detta lämnar författarna funder samma. För ett fodermedel vars näringsinnehåll inte är anpassat för kaniner och vars korta ättid jämfört med hö leder till problem med inaktivitet och stress över uteblivet födosökande (Prebble et al. 2015b), borde det tydligare framgå som olämpligt i föreskrifterna. Detta är särskilt viktigt då Jordbruksverket kan vara en källa som djurägare utgår ifrån för att söka information gällande hållning av kaniner. Att gnagarblandning överhuvudtaget säljs till kaniner är anmärkningsvärt.

5.1.6. Införskaffande och kunskaper hos djurägare

Orsak till införskaffandet

Av de huvudsakliga orsakerna till varför djurägarna införskaffade sina kaniner var "Sällskap" det mest frekventa svaret (59 %). Detta liknar resultat från tidigare studier inom ämnet (Welch et al. 2017; Edgar & Mullan 2011) och kan bero på att många djurägare betraktar kaninerna som familjemedlemmar (Welch et al. 2017). Ett annat vanligt förekommande alternativ var att införskaffa kaniner för barnens skull, vilket utgjorde det mest frekventa svaret i studien av Edgar och Mullan (2011). Här angav även några respondenter barnen som huvudansvariga för att sköta kaninerna. Enligt författarna till den aktuella studien behöver inte detta innebära problem, framförallt inte om barnen är lite äldre. Risken finns dock att barnen saknar samma möjlighet som vuxna att hitta kunskap gällande kaninhållningen. Dessutom finns risk att barnen tröttnar på att ta hand om kaninerna och då måste föräldrarna vara beredda att ta över ansvaret för att se till att kaninernas behov av social kontakt såväl som korrekt utfodring och skötsel uppfylls. Därmed kan det anses mer lämpligt att låta föräldrarna ha det huvudsakliga ansvaret för kaninerna.

Kunskapskällor

Skillnaderna mellan vilka källor respondenterna använde för kunskapsinhämtning före och efter skaffandet av kaniner var små. De flesta respondenter i studien använde internet och sociala medier som kunskapskällor, men ansåg att djurhälsopersonal var den tryggaste kunskapskällan (46 %). Sociala medier, exempelvis Facebook, anser författarna utgör ett bra forum där djurägare kan dela erfarenheter och ge varandra tips och råd gällande hållning av kaniner. Här är dessutom informationen lättillgänglig och sannolikheten stor att djurägarna får

snabb respons från andra djurägare vid frågor. Liksom på övriga internet, har dock vem som helst möjlighet att publicera och sprida information här, vilket gör att djurägarna måste ha ett källkritiskt förhållningssätt till det de läser. Utan ett kritiskt förhållningssätt finns risk att djurägarna tar del av felaktiga råd med risk för negativa konsekvenser för kaninhållningen som följd. Detta utgör en av anledningarna till varför kliniker bör använda internetsidor och sociala medier för att sprida information kring hållningen av kaniner. Sannolikheten är antagligen större att informationen är korrekt och vetenskapen om att den är skriven av utbildad personal ökar dess tillförlitlighet. Dessutom är sociala medier en kunskapskälla som används mycket av djurägare, vilket gör att det är lätt att nå ut med informationen.

En studie av Welch et al. (2017) visar att djurhälsopersonalen har en viktig roll för att öka djurägares kunskaper kring hållning av kaniner. Bland annat var regelbundna veterinärbesök associerade med en ökad kunskapsnivå hos djurägarna. En förutsättning för att djurhälsopersonal ska kunna ge bra råd till djurägare är dock att de själva besitter nödvändig kunskap om korrekt kaninskötsel. Hur kunskapsläget ser ut hos djurhälsopersonalen får lämnas till framtida studier.

Utöver internet och sociala medier utgjorde faktaböcker och artiklar en vanlig kunskapskälla. Den typ av litteratur som många djurägare läser utgörs sannolikt av faktaböcker, vilka inte är vetenskapligt granskade men som innehåller grundläggande information som ofta är skriven med ett språk som gör att djurägarna lätt kan ta till sig denna. Är informationen däremot vetenskapligt granskad innebär det att djurägarna med stor sannolikhet kan lita på att denna är trovärdig. Oavsett vilka informationskällor som används – på internet såväl som i litteraturen – är det viktigt att ta hänsyn till källornas publiceringsår då nyare forskning och nya rekommendationer kan ha tillkommit. Något annat som också bör tas i beaktande är från vilket land som informationen kommer ifrån, då vissa rekommendationer kan skilja sig från svenska rekommendationer och föreskrifter, exempelvis gällande burstorlek. Ett problem är dock att informationen från Jordbruksverket hade behövt vara mer utförlig inom vissa områden av kaninhållningen, exempelvis gällande utfodringen och val av lämpliga strömaterial.

Trots att många införskaffade sina kaniner från djurhem och djuraffärer, var kunskapsinhämtningen från både djurhem och djuraffärer låg såväl före som efter införskaffandet. Få respondenter ansåg dessutom att djurhem (1 %) och djuraffärer (<1 %) utgjorde de tryggaste källorna för kunskapsinhämtning. Eftersom många djurägare skaffar sina kaniner från dessa platser anser författarna att de är ansvariga för att ge djurägare nödvändig information i samband med omhändertagande eller köp, exempelvis i form av ett informationsblad med tips och råd kring kaninhållningen. Informationsbladet kan förslagsvis vara skapat av Jordbruksverket i syfte att kunna ge djurägare tillförlitlig och likalydande

information, oavsett varifrån kaninerna införskaffas. Detta skulle även vara fördelaktigt om införskaffandet sker från uppfödare, framförallt om det är djurägarnas första kaniner och de har begränsat med kunskap sedan tidigare. I studien av Welch et al. (2017) kunde författarna se ett samband mellan varifrån djurägarna skaffade sina kaniner och deras kunskapsnivå. Djurägare som skaffat sina kaniner från djurhem eller omhändertagit övergivna kaniner hade den högsta kunskapsnivån, medan denna var betydligt lägre hos de respondenter som angett att de införskaffat sina kaniner från djuraffärer. Detta betonar ytterligare djuraffärernas betydelse för att öka kunskapen hos djurägare.

I studien av Edgar och Mullan (2011) angav majoriteten av respondenterna att de hade sökt information före införskaffandet, men hade trots detta en begränsad kunskap om kaninernas behov. Efter sammanställning och analys av enkätresultatet i den aktuella studien erhöles dock ett annat resultat. Även här angav majoriteten av respondenterna att de inhämtat kunskap före införskaffandet av kaninerna. Till skillnad från studien ovan bedöms dock djurägarnas kunskap kring hållning av sällskapskaniner i Sverige generellt vara god. Detta stämmer överens med djurägarnas egna uppskattningar av deras kunskapsnivå inför skaffandet, vilken också ansågs vara god.

5.2. Metoddiskussion

Tolkning av frågor

Det finns flera faktorer som kan ha påverkat enkätstudiens resultat, trovärdighet samt representativitet. Bland annat tolkades frågorna gällande kaninburens storlek olika av respondenterna, då många kaniner helt saknade tillgång till bur. I kommentarerna i enkäten framgick det att vissa djurägare valt att utgå från det utrymme som kaninerna vistades fritt i, exempelvis ett rum eller en lägenhet. Andra angav att de istället utgått från bottenarean på kaninernas toalettlåda, vilket resulterar i ett felaktigt för litet mått på boytan. Majoriteten av de negativa kommentarerna som lämnades gällande enkäten handlade om just benämningen ”bur” då respondenterna menade att enkäten förutsatte att alla kaniner hölls i bur, vilket de ansåg vara felaktigt. Detta utgjorde även en orsak till varför några respondenter valde att avbryta enkäten i förtid. I enkäten hade det därför varit lämpligt att byta ut ordet ”bur” mot ”boende” i syfte att undvika missförstånd och avbrutna enkäter. Även frågan gällande hur kaninerna hölls med fokus på sällskap av artfrände eller annat djurslag kan ha tolkats olika. Vissa djurägare kan ha utgått ifrån vilka övriga djur som fanns i hemmet, medan författarna syftade på de djurslag som hölls i samma bur eller utrymme. En annan felkälla utöver felaktig tolkning av frågorna utgör risken att respondenterna av misstag kryssat i fel svarsalternativ.

Formulering av frågor

Sista frågan om veterinärvård kan anses bristfällig då den hade kunnat inkludera fler skötselrelaterade sjukdomar. Bland annat missade författarna att ta med respiratoriska besvär, som utgör ett vanligt skötselrelaterat problem hos kaniner, och gick därmed miste om en viktig patientgrupp. De besvaren som inkluderas i frågan baserades på vilka skötselrelaterade problem som var vanligt förekommande i tidigare utländska studier. I en större studie hade det eventuellt varit givande att ge respondenterna möjlighet att skriva ett fritextsvar på denna fråga för att kunna undersöka fler samband mellan hållning och vanliga skötselrelaterade problem. Ytterligare en nackdel med frågan kan vara att endast problem som djurägarna sökt veterinärvård för inkluderades. Detta resulterade sannolikt i att flera kaniner med förekomst av ett eller flera av de listade problemen i frågan inte finns representerade bland enkätsvaren, då djurägarna själva lyckats åtgärda problemen. Frågan hade därför behövts formuleras om.

Veterinärvårdsfrågan orsakade även störst enkätsvarsbortfall. En möjlig orsak till detta kan ha varit att detta var enkätens sista fråga och att respondenterna därför felaktigt tolkat enkäten som slutförd, vilket resulterat i att den inte avslutats på ett korrekt sätt. En annan orsak kan ha varit att veterinärvårdsfrågan ansågs irrelevant då respondenterna inte såg något samband mellan den ställda frågan och enkätens syfte. Bortfallet kan även ha orsakats av att respondenterna inte kom ihåg om de behövt söka veterinärvård för något av de listade problemen. Alternativt kan respondenterna ha valt att inte besvara frågan då de inte kände sig bekväma med att behöva ange att de sökt veterinärvård.

Populationsurval

Valet av plattform för enkätpublicering kan ha påverkat resultatet. Exempelvis kan den höga svarsfrekvensen på alternativet "Sociala medier" som källa för kunskapsinhämtning bero på att enkäten enbart publicerades på Facebook. Dessutom var nästan alla respondenter (99 %) som uppgett sin ålder under 60 år, vilka sannolikt använder sociala medier mer frekvent jämfört med äldre åldersgrupper. En av Facebook-grupperna, "Friare kaninliv", fokuserar på att ge kaniner möjlighet att vara helt eller delvis frigående i olika miljöer, vilket kan ha påverkat resultatet på så sätt att många kaniner hölls frigående och i stora utrymmen. Detta innebär ett enkätresultat som kanske inte är representativt för alla sällskapskaniner i Sverige. De djurägare som huvudsakligen håller sina kaniner i bur är sannolikt mindre benägna att gå med i just denna Facebook-grupp. Antalet respondenter från respektive Facebook-grupp var dock inte möjligt att kontrollera. Många djurägare som är aktiva i kaninrelaterade grupper och sidor på Facebook har sannolikt ett stort intresse och engagemang av att utbyta kunskap kring hållning och skötsel av kaniner. Detta kan ha medfört att enkätresultatet blivit vinklat då respondenter med mindre kunskap var underrepresenterade. En indikation på detta

skulle kunna vara att det erhållna enkätresultatet inom vissa områden av kaninhållningen skiljer sig från tidigare studier inom ämnet. Där har författarna använt andra publiceringskällor och i vissa fall en kombination av flera olika, inklusive sociala medier. Som exempel kan nämnas djuraffärer (Edgar & Mullan 2011; Welch et al. 2017), djurhem och uppfödare (Welch et al. 2017). I en studie av Mullan och Main (2006) samlades data in genom observationer i kaninernas hemmiljö samt genom djurägarintervjuer. En utmaning för vidare undersökningar är att nå ut till en större bredd av djurägare med mer varierad kunskap som därmed kan ge ett mer representativt resultat.

En annan orsak till att studiens resultat skiljer sig från tidigare forskning är att de jämförande studierna huvudsakligen är genomförda utanför Sverige och att kunskapsnivån kan skilja sig mellan olika länder. De jämförande studier som använts är dessutom publicerade sedan några år tillbaka och det kan därmed ha hunnit ske en kunskapsutveckling hos djurägarna.

Att många djurägare angav att de hade god kunskap innan de skaffade kaniner kan ha påverkats av att djurägarna ombads svara utifrån den kanin de senast skaffade. Detta kan ha resulterat i att flera djurägare hade tidigare erfarenhet av hållning av kaniner. Detta framgick även i fritextsvaren som en av orsakerna till att respondenterna inte hade behövt inhämta någon kunskap inför skaffandet.

Ärlighet

Ytterligare en felkälla att ha i beaktande vid tolkning av resultatet är graden av ärlighet hos respondenterna. Detta kan ha påverkat resultatet i form av att respondenterna svarat utifrån hur de önskat att förhållandena för deras kanin såg ut eller vad de tror är det mest korrekta svaret, såsom tillräckligt stor bottenarea och fri tillgång till grovfoder, trots att det inte stämmer överens med verkligheten för deras kaniner.

Antalet respondenter

Respondenternas spridning i landet var stor då svar erhöles från alla Sveriges landskap, vilket ger en god representativitet för resultatet. Något annat som också bidrar till den goda representativiteten är den relativt höga svarsfrekvensen. En längre publiceringstid för enkäten hade kunnat resultera i fler enkätsvar som i sin tur skulle kunna ge ett trovärdigare resultat. På grund av begränsad tid för sammanställning av resultatet var detta inte möjligt i denna studie.

6. Slutsats

Många djurägare inhämtade information inför att de skaffade kanin. Även om skillnaderna var små mellan vilka källor som användes för kunskapsinhämtning inför och efter skaffandet, visade resultatet att vissa källor användes mer frekvent efter införskaffandet. Att djurägare aktivt söker information visar på en vilja och ett intresse av att öka sin kunskap kring kaninhållningen.

Resultatet från denna enkätstudie visar till skillnad från tidigare forskning, en god kunskap hos många djurägare i Sverige gällande hållning av sällskapskaniner. Områden där kunskapsnivån var hög gällde behovet av tillräckligt stort utrymme, lämplig burberikning, utfodring med grovfoder och regelbunden pälsvård. Detta innebär positiva effekter för kaninvälfärden och sannolikt en minskad förekomst av skötselrelaterade problem. Inom vissa områden hade det dock varit önskvärt med en högre kunskapsnivå. Detta gällde inte minst kaninernas behov av social kontakt med artfrände, då det kan vara svårt att tillgodose kaninernas sociala behov enbart genom kontakt med djurägare eller annat djurslag. För att öka kunskapen ligger ansvaret inte bara hos djurägare utan även hos djurhälsopersonal och Jordbruksverket som utformar föreskrifter och rekommendationer gällande kaninhållningen. Information kring skötsel och hållning av kaniner bör ske mer systematiskt, dels i samband med att kaninerna införskaffas och dels rutinmässigt i samband med veterinärbesök. Många djurägare ansåg att djurhälsopersonal var den tryggaste kunskapskällan, men jämfört med andra kunskapskällor användes inte denna lika frekvent. Förutsättningar för att kunna bemöta djurägarnas behov av trygg kunskapsinhämtning är att de gör regelbundna besök på veterinärkliniker samt att information från klinikerna ges via sociala medier och internet.

Förhoppningsvis kan denna studie bidra till en ökad förståelse kring kunskapsinhämtningens betydelse och dess effekter för hållningen av sällskapskaniner i Sverige. Då det finns begränsat med forskning i ämnet skulle denna enkätstudie även kunna bidra till vidare studier.

Referenser

- Agria (2020). *Miljö för kaniner*. <https://www.agria.se/smadjur/artiklar/skotsel-och-varld/miljo-for-kaniner/> [2021-03-31]
- Agria (2010). *Okunnighet orsak till smådjurens sjukdomar*. <https://www.agria.se/smadjur/artiklar/sjukdomar-och-skador/okunnighet-orsak-till-smadjurens-sjukdomar/> [2021-04-01]
- Agria (2015). *Övervuxna tänder hos kanin*. <https://www.agria.se/smadjur/artiklar/sjukdomar-och-skador/overvuxna-tander-hos-kanin/> [2021-04-06]
- Baumans, V. (2005). Environmental Enrichment for Laboratory Rodents and Rabbits: Requirements of Rodents, Rabbits, and Research. *ILAR journal*, vol. 46 (2), ss. 162–170. <https://doi.org/10.1093/ilar.46.2.162>
- Bradbury, A.G. & Dickens, G.J.E. (2016). Should we advocate neutering for all pet rabbits? *Veterinary record*, vol. 179 (25), ss. 654–655. <https://doi.org/10.1136/vr.i6680>
- Chu, L., Garner, J.P. & Mench, J.A. (2004). A behavioral comparison of New Zealand White rabbits (*Oryctolagus cuniculus*) housed individually or in pairs in conventional laboratory cages. *Applied animal behaviour science*, vol. 85 (1), pp. 121–139. <https://doi.org/10.1016/j.applanim.2003.09.011>
- Courcier, E.A., Mellor, D.J., Pendlebury, E., Evans, C. & Yam, P.S. (2012). Preliminary investigation to establish prevalence and risk factors for being overweight in pet rabbits in Great Britain. *Veterinary record*, vol. 171 (8), ss. 197–197. <https://doi.org/10.1136/vr.100792>
- Crowell-Davis, S. (2021). Rabbit Behavior. *The veterinary clinics of North America. Exotic animal practice*, vol. 24 (1), ss. 53–62. <https://doi.org/10.1016/j.cvex.2020.09.002>
- Crowell-Davis, S.L. (2007). Behavior Problems in Pet Rabbits. *Journal of exotic pet medicine*, vol. 16 (1), ss. 38–44. <https://doi.org/10.1053/j.jepm.2006.11.022>
- Davies, R.R. & Rees Davies, J.A.. (2003). Rabbit gastrointestinal physiology. *Veterinary Clinics of North America: Exotic Animal Practice*, vol. 6 (1), ss. 139–153. [https://doi.org/10.1016/S1094-9194\(02\)00024-5](https://doi.org/10.1016/S1094-9194(02)00024-5)
- Deeb, B.J. & DiGiacomo, R.E. (2000). Respiratory Diseases of Rabbits. *The veterinary clinics of North America. Exotic animal practice*, vol. 3 (2), ss. 465–480. [https://doi.org/10.1016/S1094-9194\(17\)30082-8](https://doi.org/10.1016/S1094-9194(17)30082-8)

- Dixon, L.M., Hardiman, J.R. & Cooper, J.J. (2010). The effects of spatial restriction on the behavior of rabbits (*Oryctolagus cuniculus*). *Journal of veterinary behavior*, vol. 5 (6), ss. 302–308.
<https://doi.org/10.1016/j.jveb.2010.07.002>
- Edgar, J.L. & Mullan, S.M. (2011). Knowledge and attitudes of 52 UK pet rabbit owners at the point of sale. *Veterinary Record*, vol. 168 (13), ss. 353–353.
<https://doi.org/10.1136/vr.c6191>
- Erkas, M. & Werner, L. (2019). *Riskfaktorer associerade med pododermatit hos svenska sällskapskaniner*. (Examensarbete 2019). Sveriges lantbruksuniversitet. Djursjukskötprogrammet.
- Evidensia (2019). *Skötsel av hamster*.
<https://evidensia.se/djurvardguiden/skotsel-av-hamster/> [2021-03-27]
- Fries, N. & Roos, M. (2020). *Uppfattningar hos svensk djurhälsopersonal kring kopplingar mellan bristande skötsel och sjukdom hos exotiska husdjur med fokus på kanin, marsvin och burfågel*. (Examensarbete 2020) Sveriges lantbruksuniversitet. Djursjukskötprogrammet.
- Harrup, A.J. & Rooney, N. (2020). Current welfare state of pet guinea pigs in the UK. *Veterinary record*, vol. 186 (9), ss. 282–282.
<https://doi.org/10.1136/vr.105632>
- Jenkins, J.R. (1999). Feeding Recommendations for the House Rabbit. The veterinary clinics of North America. *Exotic animal practice*, vol. 2 (1), ss. 143–151. [https://doi.org/10.1016/S1094-9194\(17\)30144-5](https://doi.org/10.1016/S1094-9194(17)30144-5)
- Lidfors, L. (1997). Behavioural effects of environmental enrichment for individually caged rabbits. *Applied animal behaviour science*, vol. 52 (1), ss. 157–169. [https://doi.org/10.1016/S0168-1591\(96\)01141-0](https://doi.org/10.1016/S0168-1591(96)01141-0)
- Mancinelli, E., Keeble, E., Richardson, J. & Hedley, J. (2014). Husbandry risk factors associated with hock pododermatitis in UK pet rabbits (*Oryctolagus cuniculus*). *Veterinary record*, vol. 174 (17), ss. 429–429.
<https://doi.org/10.1136/vr.101830>
- Mullan, S.M. & Main, D.C.J. (2006). Survey of the husbandry, health and welfare of 102 pet rabbits. *Veterinary record*, vol. 159 (4), ss. 103–109.
<https://doi.org/10.1136/vr.159.4.103>
- Nationalencyklopedin (u.å.). *Extrudering*.
<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/extrudering> [2021-04-29]
- Paul-Murphy, J. (2007). Critical Care of the Rabbit. The veterinary clinics of North America. *Exotic animal practice*, vol. 10 (2), ss. 437–461.
<https://doi.org/10.1016/j.cvex.2007.03.002>
- Prebble, J.L., Langford, F.M., Shaw, D.J. & Meredith, A.L. (2015b). The effect of four different feeding regimes on rabbit behaviour. *Applied animal*

- behaviour science*, vol. 169, ss. 86–92.
<https://doi.org/10.1016/j.applanim.2015.05.003>
- Prebble, J.L., Shaw, D.J. & Meredith, A.L. (2015a). Bodyweight and body condition score in rabbits on four different feeding regimes. *Journal of small animal practice*, vol. 56 (3), ss. 207–212.
<https://doi.org/10.1111/jsap.12301>
- Rooney, N.J., Blackwell, E.J., Mullan, S.M., Saunders, R., Baker, P.E., Hill, J.M., Sealey, C.E., Turner, M.J. & Held, S.D.E. (2014). The current state of welfare, housing and husbandry of the English pet rabbit population. *BMC research notes*, vol. 7 (1), ss. 942–942. <https://doi.org/10.1186/1756-0500-7-942>
- Ruchti, S., Meier, A.R., Würbel, H., Kratzer, G., Gebhardt-Henrich, S.G. & Hartnack, S. (2018). Pododermatitis in group housed rabbit does in Switzerland—Prevalence, severity and risk factors. *Preventive veterinary medicine*, vol. 158, pp. 114–121.
<https://doi.org/10.1016/j.prevetmed.2018.06.011>
- Schepers, F., Koene, P. & Beerda, B. (2009). Welfare assessment in pet rabbits. *Animal welfare*, vol. 18 (4), ss. 477–485.
- SJV (2021). *Kaniner som sällskapsdjur*. <https://jordbruksverket.se/djur/hastar-och-sallskapsdjur/kaniner-som-sallskapsdjur> [2021-04-30]
- SJVFS 2019:15. Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om villkor för hållande, uppfödning och försäljning m.m. av djur avsedda för sällskap och hobby. Jönköping: Statens jordbruksverk
- SKVF (2015). *Hemgångsråd - en introduktion till kaninskötsel*.
<https://skvf.se/onewebmedia/Hemg%C3%A5ngsr%C3%A5dSKVF.pdf>
 [2021-02-04]
- SCB (2012). *Hundar, katter och andra sällskapsdjur 2012*. Statistiska centralbyrån.
<https://www.skk.se/globalassets/dokument/om-skk/scb-undersokning-hundar-katter-och-andra-sallskapsdjur-2012.pdf> [2021-02-04]
- Statens veterinärmedicinska anstalt (2020). *Kaningulsot*.
<https://www.sva.se/djurhalsa/djursjukdomar-a-o/kaningulsot/> [2021-04-01]
- Turner, L., Cooper, B. & Mullineaux, E. (2011). *BSAVA textbook of veterinary nursing*. 5:e uppl., Gloucester: British Small Animal Veterinary Association. ss. 326.
- Turner, R., Arsevska, E., Brant, B., Singleton, D.A., Newman, J., Noble, P.-M., Jones, P.H. & Radford, A.D. (2018). Risk factors for cutaneous myiasis (blowfly strike) in pet rabbits in Great Britain based on text-mining veterinary electronic health records. *Preventive veterinary medicine*, vol. 153, pp. 77–83. <https://doi.org/10.1016/j.prevetmed.2018.03.011>

- Varga, M. & Harcourt-Brown, F. (2014). *Textbook of rabbit medicine: revised and edited*. 2:a uppl., Edinburgh: Elsevier. ss. 12, 46.
- Welch, T., Coe, J.B., Niel, L. & McCobb, E. (2017). A survey exploring factors associated with 2890 companion-rabbit owners' knowledge of rabbit care and the neuter status of their companion rabbit. *Preventive veterinary medicine*, vol. 137 (Pt A), ss. 13–23.
<https://doi.org/10.1016/j.prevetmed.2016.12.008>
- Wolf, P., Speers, R. & Cappai, M. (2020). Influence of different types of bedding material on the prevalence of pododermatitis in rabbits. *Research in veterinary science*, vol. 129, ss. 1–5.
<https://doi.org/10.1016/j.rvsc.2019.12.004>

Tack

Tack till alla djurägare som tog sig tid att besvara vår enkät. Vi vill också tacka Sveriges Kaninvälfärdsförening för er delning av enkäten, samt ert engagemang i vårt examensarbete. Ett stort tack vill vi också rikta till vår skrivgrupp, våra handledare och våra föräldrar för er konstruktiva återkoppling och stöttning under arbetets gång.

Bilaga 1

Introduktion och villkor

Vi vill undersöka hur djurhållningen av sällskapskaniner i Sverige ser ut och varifrån du som djurägare inhämtar din kunskap om skötsel av kaniner.

Enkäten riktar sig till dig som äger en sällskapskanin - har du flera kaniner svarar du för den du senast skaffade.

Alla enkätsvar behandlas anonymt och kommer att användas som underlag till vårt kandidatarbete på Djursjukskötprogrammet vid SLU. Endast fullständiga enkäter kommer att ingå i statistiken och du kan avbryta när som helst. Ingen ersättning utgår.

När du medverkar i enkäten innebär det att SLU behandlar dina personuppgifter. Att ge SLU ditt samtycke är helt frivilligt, men utan behandlingen av dina personuppgifter kan studien inte genomföras.

Vid frågor - kontakta oss gärna via mejl: isge0001@stud.slu.se

Tack för att du deltar!

Jag godkänner villkoren ovan

- ☐ Ja
- ☐ Nej

Hej och välkommen!

Vad roligt att du vill delta i vår enkätstudie - nu kör vi!

a171195 peanut by The.Rhoit (CC BY-NC 2.0)

Djurägarinformation

1. Hur gammal är du?

- ☐ < 20 år
- ☐ 20–40 år
- ☐ 41–60 år
- ☐ > 60 år
- ☐ Vill ej uppge

2. Vilket landskap bor du i?

- ☐ Blekinge
- ☐ Bohuslän
- ☐ Dalarna
- ☐ Dalsland
- ☐ Gotland
- ☐ Gästrikland
- ☐ Halland
- ☐ Hälsingland
- ☐ Härjedalen
- ☐ Jämtland
- ☐ Lappland
- ☐ Medelpad
- ☐ Norrbotten
- ☐ Närke
- ☐ Skåne
- ☐ Småland
- ☐ Södermanland
- ☐ Uppland
- ☐ Värmland
- ☐ Västerbotten
- ☐ Västergötland
- ☐ Västmanland
- ☐ Ångermanland
- ☐ Öland
- ☐ Östergötland

Kanininformation

3. Hur mycket väger din kanin?

- ☐ < 2 kg
- ☐ 2 - 3.5 kg
- ☐ 3.5 - 4.5 kg
- ☐ 4.5 - 6 kg
- ☐ > 6 kg
- ☐ Vet ej

4. Hur bor din kanin?

- ☐ Ensam
- ☐ Med en eller flera andra kaniner
- ☐ Med en eller flera andra kaniner och annat djurslag
- ☐ Med annat djurslag:_____

5. Hur ser könsfördelningen ut hos dina kaniner?

- ☐ Bara honor
- ☐ Bara hanar
- ☐ Både honor och hanar

6. Hur ser kastreringsstatusen ut hos kaninerna?

- ☐ Alla är kastrerade
- ☐ Alla är okastrerade
- ☐ Blandat kastrerade och okastrerade kaniner

7. Är det *huvudsakligen* en inne- eller utekanin?

- ☐ Inne
- ☐ Ute
- ☐ Varierar beroende på säsong

Boende

Utgå från det boendet som kaninen *huvudsakligen* vistas i.

8. Vilken bottenarea har kaninburen?

Beräknas genom längden multiplicerat med bredden.

- ☐ < 0.5 m²
- ☐ 0.5 m²
- ☐ 0.6 m²
- ☐ 0.7 m²
- ☐ 0.8 m²
- ☐ 0.9 m²
- ☐ 1 m²
- ☐ 1-2 m²
- ☐ > 2 m²
- ☐ Vet ej

9. Vilken höjd har kaninburen?

- ☐ < 0.5 m
- ☐ 0.5 m
- ☐ 0.6 m
- ☐ 0.7 m
- ☐ 0.8 m
- ☐ 0.9 m

- ☐ $\geq 1\text{m}$
- ☐ Vet ej

10. Utöver buren, har kaninen tillgång till...

- ☐ Inomhushage
- ☐ Utomhushage
- ☐ Fri vistelse i delar av eller hela hemmet
- ☐ Inget av ovanstående

Beräkning

11. Vilket underlag har kaninen i sin bur?

Flera svarsalternativ är möjliga.

- ☐ Spån
- ☐ Halm
- ☐ Tidningspapper
- ☐ Toalettpellets
- ☐ Jord/gräs
- ☐ Annat: _____

12. Har kaninen tillgång till gömställe i buren?

T.ex. ett hus eller en tunnel.

- ☐ Ja
- ☐ Nej
- ☐ Vet ej

13. Finns det en hylla i buren som kaninen kan hoppa upp på?

T.ex. ett hus eller en inbyggd hylla.

- ☐ Ja
- ☐ Nej
- ☐ Vet ej

14. Har kaninen möjlighet att gräva i buren?

- ☐ Ja
- ☐ Nej
- ☐ Vet ej

15. Har kaninen tillgång till gnagarmaterial?

T.ex. grenar och bark

- ☐ Ja
- ☐ Nej
- ☐ Vet ej

Utfodring

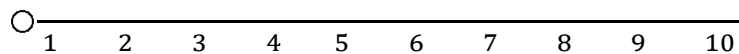
16. Hur ofta utfodrar du din kanin med...:

	Fri tillgång	1 gång om dagen	2-6 gånger i veckan	≤ 1 gång i veckan	Varierar beroende på säsong	Aldrig
Hö	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Pellets	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Grönsaker	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Frukt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gnagarblandning	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bladgrönt t.ex. gräs, maskros, persilja, rucola	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vatten	☐	☐	☐	☐	☐	☐

17. Hur viktigt tycker du det är att kaniner får fri tillgång till hö/gräs?

Inte alls viktigt

Mycket viktigt

Skötsel

18. Hur ofta rengör du din kanins bur?

D.v.s. byter strö, rengör toaletthörna.

- ☐ Dagligen
- ☐ 1-3 gånger i veckan
- ☐ 1-3 gånger i månaden
- ☐ < 1 gång i månaden

19. Hur ofta undersöker du kaninens klor?

- ☐ Dagligen
- ☐ 1-3 gånger i veckan
- ☐ 1-3 gånger i månaden
- ☐ < 1 gång i månaden

20. Hur ofta undersöker du din kanins päls?

T.ex. borstar

- ☐ Dagligen
- ☐ 1-3 gånger i veckan
- ☐ 1-3 gånger i månaden
- ☐ < 1 gång i månaden

Social miljö

21. Hur mycket umgås du med din kanin varje dag?

T.ex. gosar, klappar, går ut i koppel, hopptränar.

- ☐ < 1 timme
- ☐ 1-2 timmar
- ☐ 3-4 timmar
- ☐ > 4 timmar

Införskaffande

22. Varifrån skaffade du din kanin?

- ☐ Djuraffär
- ☐ Djurhem
- ☐ Vänner/ familj
- ☐ Uppfödare
- ☐ Privatperson (t.ex. via annons på internet)
- ☐ Annat: _____

23. Vilken var den huvudsakliga anledningen till att du skaffade kanin?

- ☐ Sällskap
- ☐ För barnens skull
- ☐ Kompis till kanin/ annat husdjur jag hade sedan tidigare
- ☐ Fick den som gåva
- ☐ Dess söta utseende
- ☐ Träna/ tävla med
- ☐ Utställning
- ☐ Avel
- ☐ Annat: _____

Kunskap

24. Var inhämtade du din kunskap inför att du skaffade kanin?

Flera svarsalternativ är möjliga.

- ☐ Sociala medier (Facebook, Instagram m.m.)
- ☐ Internet
- ☐ Djurhälsopersonal, t.ex. veterinär, djursjukskötare
- ☐ Djuraffär
- ☐ Uppfödare
- ☐ Djurhem
- ☐ Faktaböcker, artiklar
- ☐ Vänner/ familj
- ☐ Har ej inhämtat kunskap
- ☐ Annat: _____

25. Var inhämtar du din kunskap efter att du skaffat kanin?

T.ex. vid skötselråd eller sjukdom. Flera svarsalternativ är möjliga.

- ☐ Sociala medier (Facebook, Instagram m.m.)
- ☐ Internet
- ☐ Djurhälsopersonal, t.ex. veterinär, djursjukskötare

- ☐ Djuraffär
- ☐ Uppfödare
- ☐ Djurhem
- ☐ Faktaböcker, artiklar
- ☐ Vänner/ familj
- ☐ Har ej inhämtat kunskap
- ☐ Annat: _____

26. Var tycker du att det känns tryggast att inhämta kunskap?

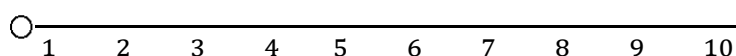
T.ex. vid skötselråd eller sjukdom.

- ☐ Sociala medier (Facebook, Instagram m.m.)
- ☐ Internet
- ☐ Djurhälsopersonal, t.ex. veterinär, djursjukskötare
- ☐ Djuraffär
- ☐ Uppfödare
- ☐ Djurhem
- ☐ Faktaböcker, artiklar
- ☐ Vänner/ familj
- ☐ Annat: _____

27. Jag anser att jag hade tillräckligt med kunskap inför att jag skaffade kanin:

Stämmer inte alls

Stämmer helt

Veterinärvård

28. Har du behövt söka veterinärvård för din kanin p.g.a. något av följande

alternativ:

Flera svarsalternativ är möjliga.

- ☐ Mag- och tarmproblem
- ☐ Tandproblem
- ☐ Pododermatit (sår under tassarna)
- ☐ Övervikt
- ☐ Inget av ovanstående
- ☐ Vet ej

Stort TACK för din medverkan! 😊

Känner du fler som också har kanin? Sprid gärna enkäten vidare!

Har du några övriga kommentarer eller synpunkter får du gärna skriva dem här!
